

THE FIRST EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO THE CORINTHIANS

1 ¹Shíí, Paul, Jesus Christ binal'a'á nshłijgo Bik'ehgo'ih'nań háshit'íjgo shi'dokéed, ła'íí nohwik'isn Sosthenes, ²Ínashood Corinthgee ha'ánálséhíí bich'íj k'e'iilchii, áí Christ Jesus biláhyú godilzíhgo ádaat'eego ádaabi'deszaa, Bik'ehgo'ih'nań báhadaadeszaahíí daaleehgo daabi'dokéed, ła'íí dahot'éhé Jesus Christ nohweBik'ehní bizhi' biláhyú daayokąqahíí dawa bich'íj k'e'iilchii, án dabíí beBik'ehní ła'íí néé nohweBik'ehní nlíj: ³Bik'ehgo'ih'nań nohwitaa hik'e Jesus Christ nohweBik'ehní bits'ád'íi ilgoch'oba'íí ła'íí iłch'í'gont'ééhíí bee nohwich'íj goz'aq le'. ⁴Bik'ehgo'ih'nań biłgoch'oba'íí Jesus Christ biláhyú nohwaa yinéhíí bighä dábik'ehní oshkäqahgo nohwá ba'ihénsj; ⁵Ání dawahá yee nohwich'onii, yati' yee nohwich'onii, nohwigoyä' ndi nohwá ágółsj; ⁶Áík'ehgo Christ baa nadaagohiilñí nohwitahyú nl̄dzilgo áyílsj; ⁷Áík'ehgo yaakád'í nohwaa hi'né'íí doo ła' binohdjh da; Jesus Christ nohweBik'ehní nadáhíí biba' ádaanoht'eedá: ⁸Bik'ehgo'ih'nań nołdzilgo ánohwilş̄ doleel danágódzázhi', áík'ehgo Jesus Christ nohweBik'ehní nadáhíí bijjj doo nt'é bee nohwaa dahgoz'aq da doleel. ⁹Bik'ehgo'ih'nań da'áníyú át'éé, án biYe' Jesus Christ nohweBik'ehní bił lił daanohdliigo nohwich'íj ánniid. ¹⁰K'adíí nánohwoshkäqah, shik'íiyú, Jesus Christ nohweBik'ehní bizhi' biláhyú dálelt'eego yádaalти' doleełgo, nohwitahyú doo iłts'á' ádaanoht'ee da doleełgo: áídá' nohwini' dálelt'eego ła'íí dálelt'eego natsídaahkeesgo dałaházhi' be'ádaanoht'ee le'. ¹¹Shik'íiyú, iłch'íj nanádaagonołkaad ląq, Klóe yił naháztaaníí shił nadaagolñi'. ¹²Gádishñiigo ádishñii, ła', Shíí Paul zhinéé nshłijj; ła'íí, Shíí Apóllos zhinéé nshłijj; ła'íí, Shíí Céphas zhinéé nshłijj, ła'íí, Shíí Christ zhinéé nshłijj, daadohnii ląq. ¹³Ya' Christsha' dákwíhi daahohiikąqah néé? Ya' Paul tsj'ilna'áhi nohwá bíheskał néé? Ya' Paul bizhi' bee baptize ádaanohwi'deszaa néé? ¹⁴Bik'ehgo'ih'nań ba'ihénsj, doo ła' baptize ádaanohwishlaa da, Críspus hik'e Gáius zhá; ¹⁵Baptize

ánohwishlaayúgo dánko dahadíni gáñii, Dabíí bizhi' yee baptize ágoł'ii.
 16 Áídá' Stéphanas bił daagolínií baptize ashłaa ałdó': ba'ashhah ła' baptize
 ashłaa shihíí doo bígonsi da. 17 Christ doo baptize ash'íigo shinl'a' da, aídá'
 yati' baa gozhóni baa nagoshní'go shinl'a': doo yati' goyááníí bee yashti' da,
 álk'ehgo yashti'yúgo dánko tsj'ilna'áhi baa na'gonííí doo nt'é áile' da doleeł
 ni'. 18 Tsj'ilna'áhi baa na'gonííí ch'á'onehezdeehí bich'í'yúgo déba'odlohé;
 áídá' néé hasdáhiikaihíí nohwich'í'yúgo Bik'ehgo'ihí'nań binawod at'éé.
 19 Bek'eeshchiiníí gáníigo, Nnee daagoyáni bigoya' da'ádihgo ádaashle'
 doleeł, nnee bił ídaagoziníí ałdó' doo bił ídaagozih dago ádaashle' doleeł.
 20 Nnee goyáni n'íí hayú láńi? Begoz'aaníí ye'ik'e'ílchíhi n'íí hayú láńi?
 Ni'gosdzán biká' ágot'eehií ye'agodet'áhi n'íí hayú láńi? Díí ni'gosdzán biká'
 igoya'íí, Bik'ehgo'ihí'nań doo nt'é dago áyíllaahi at'éé. 21 Bik'ehgo'ihí'nań
 góyáago ngonlchíí lék'ehíí k'ehgo ni'gosdzán biká' nnee dabíí bigoya'íí bee
 Bik'ehgo'ihí'nań ch'éh yídaagolsiňih, áídá' yati' baa gozhóni yaa yałti'íí,
 ni'gosdzán biká' nnee bich'í'yúgo doo nt'é da ndi, biláhyú da'odlaaníí
 hasdáhi'niilgo Bik'ehgo'ihí'nań ngon'áq. 22 Jews daanlíni godiyihgo
 be'ígózinihií yiká hádaat'ii, ła'íí Greeks daanlíni kogoya' zhá yiká
 daadéz'ii: 23 Áídá' néhéíí Christ tsj'ilna'áhi bíheskańíí baa nadaagohiilni',
 áí Jews daanlíni bidáh sizij, Greeks daanlíni bich'í'yúgo déba'odlohé;
 24 Áídá' Bik'ehgo'ihí'nań bich'í' ádaannidiíí, Jews daanlíni ła'íí Greeks
 daanlíni dawa yich'í'yúgo Christ, Bik'ehgo'ihí'nań binawodíí át'éé, ła'íí
 Bik'ehgo'ihí'nań bigoya' at'éé. 25 Bik'ehgo'ihí'nań bigoya'íí, ni'gosdzán biká'
 nnee bich'í'yúgo déba'odlohé ndi, nnee bigoya'íí yitisgo goyáq; ni'gosdzán
 biká' nnee bich'í'yúgo Bik'ehgo'ihí'nań doo nalwod da ndi, nnee binawodíí
 yitisgo nalwodhi at'éé. 26 Shik'íiyú, Bik'ehgo'ihí'nań nohwich'í' ádaannidiíí
 baa natsídaahkees; doo hołąago nnee bigoya' bee daagonohsąą da, doo
 hołąago dák'a'ádaanoht'ee da, doo hołąago ízisgo ágot'ee zhinéego gosolíí
 da: 27 Ndi Bik'ehgo'ihí'nań ni'gosdzán biká' nt'é doo goyáq dahíí hayihezníil,
 daagoyááníí ídaayádaandzigo áile'híí bighä; ła'íí Bik'ehgo'ihí'nań doo
 daanłdzil dahíí hayihezníil, nadaalwodíí ídaayádaandzigo áile'híí bighä;
 28 Ni'gosdzán biká' doo ízisgo ádaat'eego daagozliníí, ła'íí daach'ich'ołaahíí
 Bik'ehgo'ihí'nań hayihezníil, doo begonáh dahíí hayihezníil, dzaqgee
 begoz'aaníí doo nt'é dago ch'ínah áile'híí bighä: 29 Áík'ehgo nnee doo ła'
 Bik'ehgo'ihí'nań binadzahgee ída'odlíí da doleeł. 30 Áídá' Bik'ehgo'ihí'nań
 ánát'íigo Christ Jesus bił dał'a' daanohłii, áń biláhyú Bik'ehgo'ihí'nań
 daagondzágó ádaanohwizlaa, dábił'ehyú ádaant'ee, ła'íí godilzıhgo
 ádaant'eego ádaanohwizlaa, áń biláhyú ałdó' hanádaanohwidihez'nil:
 31 Bek'eeshchiiníí gáníihíí k'ehgo, Hadíń ída'odlííhíí nohwéBik'ehn yee
 ída'odlíí le'.

2 ¹Shik'íiyú, nohwaa niyáádá' Bik'ehgo'ihí'nań baa na'gonííí ni'gosdzán
 biká' yati' dénzhoné ła'íí kogoya'íí doo bee nohwich'í' yashti'go niyáá
 da. ²Áídá' nohwíł nashkai n'dá' Jesus Christ zhá, tsj'ilna'áhi bíheskał

n'íí, baa yashti'go shiini' lashlaa ni', la'ihíí doo nt'é da. ³Doo nldzil dago, nesdzidgo, la'íí dázhó deshtlidgo nohwíl nashkai ni'. ⁴Shiyati'íí la'íí na'goshni'íí nnee goyáni biyati' ích'í' goltsódi doo bee yashti' da ni', ndi Holy Spirit na'iziilidgo la'íí binawod ch'ínah ánsjhgo yashti' ni': ⁵Aík'ehgo nohwí'odlq' nnee bigoya'íí bich'ízhinéego doo bada'ohlíí dago, ndi Bik'ehgo'ihí'naáñ binawodíí bada'ohlíí. ⁶Nohwitahyú nnee Holy Spirit bee báyáñ daasiliiníí bich'í' igoyá bee yádaahiilti', doo díí goldohíí bits'á'dí' igoyá'íí da, la'íí ni'gosdzáñ biká' nadaant'aahíí bigoya'íí doo bee yádaahiilti' da, áí doo nt'é daaleeh da: ⁷Áídá' Bik'ehgo'ihí'naáñ bigoya' doo bígózí da n'íí, nanl'íí bee yádaahiilti', áí Bik'ehgo'ihí'naáñ ni'gosdzáñ dabíntsédá' ngonlchíígo yengon'áq lék'ehíí, áí bee Bik'ehgo'ihí'naáñ bits'á'dí' anáyet'iiníí biyi' bił daandlıj doleethíí bighä: ⁸Á díí ni'gosdzáñ biká' nadaant'aahíí doo la' yígólsı' da: yídaagolsiyúgo nohweBik'ehn bits'á'dindláád nlíni tsı'ílña'áhi doo yídaayołkał at'éé da. ⁹Bek'e'eshchiiníí gáníhíí k'ehgo at'éé, Konáá doo yo'íj dahíí, koja doo idits'ag dahíí, la'íí nnee bijíí yune' doo hwahá be'ogowáh dahíí, Bik'ehgo'ihí'naáñ hadíí yił daanzhooníí yá łayiiláa, nii. ¹⁰Áídá' Bik'ehgo'ihí'naáñ biSpirit bee nohwich'í' ch'ínah áyíllaa: Holy Spirit dawahá yinel'íí, Bik'ehgo'ihí'naáñ bits'á'dí' doo bígózí dahíí ye'at'éehíí ndi. ¹¹Hadíí nnee nliiníí nnee ye'at'éhi yígólsı? Nnee biyi'siziiníí zhá; da'aík'ehgo Bik'ehgo'ihí'naáñ ye'at'éhi nnee doo la' yígólsı' da, dabíí biSpirit zhá. ¹²Áík'ehgo ni'gosdzáñ biká'gee spirit benagowahí doo nohwaa hi'né' da, ndi Holy Spirit Bik'ehgo'ihí'naáñ bits'á'dí'hi nohwaa hi'né'; dant'éhéta Bik'ehgo'ihí'naáñ nohwaa ch'oba'go nohwaa yiné'íí bidaagonlzı doleelhíí bighä. ¹³Áí ałdó' bee yádaahiilti', doo yati' nnee bigoya' iłch'íg'o'aahíí bee da, ndi yati' Holy Spirit nohwíl ch'íg'o'aahíí bee yádaahiilti'; Bik'ehgo'ihí'naáñ bits'á'dí'go ágot'eehíí yaaká'dí' yati'íí bee nlt'éego ch'ínah ágoħiidle'. ¹⁴Áídá' nnee Bik'ehgo'ihí'naáñ biSpirit doo ye'at'éé dahíí Bik'ehgo'ihí'naáñ biSpirit bits'á'dí' ágot'eehíí doo náidiné' da: bíi bich'í'yúgo déba'odlohé: doo yígonolsı at'éé da, Holy Spirit binkááyú zhá yígólsjhíí bighä. ¹⁵Ndi hadíí Holy Spirit ye'at'éhi dawahá yígólsı, áídá' dabíí nnee doo Holy Spirit ye'at'éé dahíí doo yígólsini at'éé da. ¹⁶Hadíñshä' nohweBik'ehn binatsekeesíí yígólsı, bił ch'íg'o'aah doleelgo? Doo hadíí da. Áídá' néé Christ binatsekeesíí bidaagonlzı.

3 ¹Shik'íyú, Holy Spirit be'ádaanoht'eehíí k'ehgo doo nohwich'í' yáoshti' at'éé da ni', ndi ni'gosdzáñ be'ádaanoht'eehíí k'ehgo, áníigo ínashood daasolijhíí bighä mé' daanohlijhíí k'ehgo nohwich'í' yashti' ni'. ²Ibe' nohwá náda'silsjjdhíí k'ehgo yati' dabigóziníí bee nohwich'í' yashti' ni', itsı'íí dah, áí yati' nyee'íí át'éé: doo hwahá bidaagonolsı' dahíí bighä doo bee nohwich'í' yashti' da ni', dak'ad ndi doo bidaagonolsı' da. ³T'ah ni'gosdzáñ biká' ágot'eehíí be'ádaanoht'ee, doo Holy Spirit be'ádaanoht'ee da: nohwitahyú la' býyéehíí ídáhádaah't'íj, iłch'í' daashohkee, la'íí iłts'ázhí' daahohkah, áí bighä t'ah ni'gosdzáñ biká' ágot'eehíí be'ádaanoht'ee, la'íí ni'gosdzáñ biká' nneehíí k'ehgo t'ah nadaahkai go'íí. ⁴La'

gáníidá', Shíí Paul zhinéé nshlíj; la'íí, Shíí Apollos zhinéé nshlíj, nii; álk'ehgo ni'gosdzání biká' ágot'eehíí be'ádaanoht'ee go'íí. 5 Paulhíishá' hadíí? Apollosíshá' hadíí? Nada'iziidií biláhyú da'osodlaqádíi zhá ndlij, nohweBik'ehn néé dántígee binasdziid nohwaa din'áhíí k'ehgo na'idziid. 6 Shíhíí k'ediiláá, Apollosíí yiaya naná'nltlís: ndi Bik'ehgo'ihí'naán deshjeedgo áyíllaa. 7 Álk'ehgo hadíí k'e'dileehíí dagohíí hadíí naná'nltlís doo nt'é nlíj da; ndi Bik'ehgo'ihí'naán deshjeedgo áile'íí zhá. 8 K'e'dileehíí la'íí naná'nltlís bílgó dálelt'ee: la'íí nnée daantígee binasdziidií bidená bichí'í nahi'nií. 9 Néé Bik'ehgo'ihí'naán dałá' bíł nada'idziidií daandlij: nohwíí Bik'ehgo'ihí'naán k'e'nlááhíí la'íí nayik'íziidií daanohlíj, Bik'ehgo'ihí'naán bikhí yit'íhíí k'ehgo áadaanoht'ee. 10 Nnée góyáni kíh ágole'íí kíh bit'lááh ledn'aahíí áile', ágát'eeego shíí Bik'ehgo'ihí'naán bílgoch'oba'íí shaa yiné'íí bik'ehgo nohwí'odla' bit'lááh ledn'aahíí ashłaa, áídí' nnée la' yíka' hadag yit'íhíí. Áídá' nnée daantígee hagot'eeego ágole'íí yaa goyáq le'. 11 Nohwi'odla' bit'lááh ledn'aahíí iłk'idá' ágolzaa, álhíí Jesus Christ, nnée doo la' ánágóidle' at'ee da. 12 Dahadíí díí it'lááh ledn'aahíí biká' ágole'íí, óodo, beshligai, tséé lájá ílíní, rídlchi', tl'oh, dagohíí tl'oh náhesgani yee hadag ágole'yúgo; 13 Nnée daantígee binasdziidií chí'nah alnē' doleel: kaa yá'iti'íí bijíigee kó' bee chí'nah hileeh; nnée daantígee binasdziidií hago'at'eehíí kó' bee bígozíjih doleel. 14 Nnée la' hadag ágolaahíí t'ah goz'qayúgo, bidená bichí'í nahi'nií doleel. 15 Áídá' nnée la' binasdziidií qałnlid lék'eyúgo, nt'é bichí'í nahi'nií le'at'ee n'íí baa ch'aone': ndi bishíí hasdábidilteeh, kó' biyi' ch'ínyááhíí k'ehgo. 16 Bik'ehgo'ihí'naán bikhí biyi' daach'okqahíí daanohlíni áadaanoht'eehíí, la'íí Bik'ehgo'ihí'naán biSpirit nohwiyi' golííhíí bidaagonoksi ya'? 17 Nnée la' Bik'ehgo'ihí'naán bikhí biyi' daach'okqahíí dénchó'go áyíllaa lék'eyúgo, Bik'ehgo'ihí'naán da'ílú hileehgo áibile' doleel, Bik'ehgo'ihí'naán bikhí biyi' daach'okqahíí godiyihíí bighá, áí kíhíí nohwíí daanohlíj. 18 Nnée doo la' íchí'íí nach'aa da le'. Nohwitahyú nnée la' ni'gosdzání bigoya' ye'at'ee ngolníí lék'eyúgo, áí doo nt'é yígólsiníí k'ehgo ádódle', álk'ehgo goyáq hileeh. 19 Díí ni'gosdzání biká' igoya'íí Bik'ehgo'ihí'naán bichí'íyúgo déba'odlohe át'ee: bek'e'eshchiinií gáníí, Nnée daagondzäq daanziníí nadaach'aago nadaagołchi'íí bee Bik'ehgo'ihí'naán daabiłjizh. 20 La'íí gánadíí nii, NohweBik'ehn nnée daagondzäq daanziníí binatsekeesíí yígólsi, doo nt'é bee alnē' dago. 21 Áí bighá nnée doo la' bada'olíí da le': dawahá nohwiyéhi áadaat'ee; 22 Paul, dagohíí Apollos, Cephas, dagohíí ni'gosdzání, ihí'naahíí, dagohíí da'itsaahíí, dawahá k'adíí daagolíni, dagohíí dawahá begonáhi, dawa nohwiyéhi áadaat'ee. 23 Áídá' Christ bíyéé daanohlíj; Christ-híí Bik'ehgo'ihí'naán bíyéé nlíj.

4 1 Christ yánada'iziidií la'íí Bik'ehgo'ihí'naán bits'á'dí' doo bígózí da n'íí nlt'eeego daineł'íigo yaa nadaagolnííí daandlijigo nohwaa natsí'ikees le'. 2 Álk'ehgo nnée nada'iziidií binant'a' da'ábiłníiyú ánát'íjigo goz'qaq. 3 Nohwíí shaa yádaalти'ýugo, la'íí nnée aayánáltihíí shaa yałtı' ndi, doo shił hago'at'ee da; shíí ndi doo ídaayashti' da. 4 Déñchó'ego asdzaahíí doo bígonşı da, ndi áí bighá nlt'eeego shichí'í ch'ígowáh doo dishníj da: áídá' nohweBik'ehn zhá shaa yałtı'. 5 Áí bighá doo hwahá biká' ngowáh dadá' doo aayádaalти' da, nohweBik'ehn nádzáágo zhá, áí dawahá godiłhiíí biyi'

nanl'íj n'íí got'íjzhí ch'ínah áidoliil, la'íí nnée bijíí yuné' yaa natsídaakeesíí ch'ínah áidoliil: áík'ehgo nnée daantígee nlt'éego ánádaat'íjí lék'eyúgo, Bik'ehgo'ihínaán, Nlt'éego ánádaaht'íjí ni', daabíñii doleel. ⁶Shik'íyú, shíí hik'e Apollos biłgo nohwé'idaagono'ahah doleełgo nohwich'íj' ádaayásilti'; bek'eeshchiiníí áníílhíí bitisgo nnée doo baa natsídaahkees da doleełgo, la'íí nohwíí nnée doo dała'á bee ídaada'ohdlíídá' la'ihíí nohwíl daancho' da doleełgo. ⁷Hagot'éego láq' láhgo ánt'éego sínlíj? Nt'é láq' nýyéhi doo naa hi'né'hi da láñ? Naa hi'né' lék'eyúgo, nt'é bighá ída'óníldii? Doo naa hi'né'hií k'ehgo láq' ánt'ee. ⁸Ilk'idá' dawahá daanohwíyéé ya', ilk'idá' hadaanołdzil ya', nant'án k'ehgo nadaanoht'aa, daanohwidíjh ndi: nadaanoht'aahí dázhóh hásht'íjí, néé ałdó' nohwíl nadaant'aa doleełhíí bighá. ⁹Néé, Jesus binal'a'á daandliiníí, Bik'ehgo'ihínaán iké'yú ch'ínohwiniil shí nsí, nnée natseedgo bántdaagost'aqhíí k'ehgo: ni'gosdzání biká' daagolííníí, Bik'ehgo'ihínaán binal'a'á yaaká'yú daagolííníí, la'íí nnée dawa daanohwinel'íjgo ádaanohwi'deszaa.

¹⁰Néé Christ bighá nnée déba'odlohé daandlii, nohwihíí Christ binkááyú daagondzäq daanohsí; néé doo daanłdzil dahíí k'ehgo nohwaa natsí'ikees, nohwihíí nadaanlwod daanohsí; nohwíí nnée daanohwidnlsí, nééhíí daanohwich'ich'ołaa. ¹¹Díí jíj t'ah shiná' la'íí dibá' daandlii, nohwidiyágé ádaadıjh, da'adzaayú nanohwida'dindzil, nohwigowá ádaagodıjhgo da'íljjí nahiikai; ¹²Danéé nohwigan bee nada'ídziid: daanohwoch'iid lék'eyúgo bá da'ohiikqäh; nohwiniidaagonlsí ndi bich'íj' dahdaanłdqh: ¹³Nchö'go nohwaa yádaaltı'íj biyaa gozhóq doleełíí bá hádaahii't'íj: ni'gosdzání biká' dawahá nchö'í ch'íideehíí daandlihíí k'ehgo nohwaa natsí'ikees, díí jíj ndi nohwíl ch'ídaagosdínihíí k'ehgo nohwaa natsí'ikees. ¹⁴Díí doo bik'ee ídaayádaanohdzihíí bighá nohwich'íj' k'eeeshchii da, áídá' shichagháshé shił daanzhooníí daanohlıjigo nohwíl ch'ídaagonsh'aahíí bighá ádaanohwiłdışnii. ¹⁵Christ bá nohwíl ch'ídaago'aahíí gonenan doo náhóltag dayú gólı́şha' ndi nohwitaahíí dała'á: Christ Jesus baa yati' baa gozhóni baa nohwíl nagoshnì'go nohwitaa síljjí. ¹⁶Áí bighá nádaanohwoshkqäh, shedaal'íjí le'. ¹⁷Áí bighá Timotheus, nohweBik'ehní biláhyú shizhaazhé shił nzhqogo ba'oshlíhi, nohwich'íj' oł'a', Christ biláhyú shi'at'e'íí bínádaagonołzigo áidoliil, dáhot'éhé ha'ánázéhyú be'ilch'ígosh'aahíí k'ehgo. ¹⁸Doo nohwaa higháh da daanzihíí bighá la'ídaada'odlii. ¹⁹Ndi dét'ihégo nohwaa nsháh doleeł, nohweBik'ehní hát'íyúgo, áík'ehgo áí nnée ídaada'odlíhíí doo biyati' zhá bígonsih da, ndi binawod golíyúgo bígonsih. ²⁰Bik'ehgo'ihínaán bilałt'áhgee begoz'aaníí doo dáyatí' zhá yee ch'ínah hit'íj da, binawodíí yee ch'ínah hit'íj. ²¹Hadíhíí be'ánsh't'eego hádaaht'íj? Gish be'ídiltishé hishtíjłgo nohwaa nsháh née, dagohíí shił daanohshqogo doo hashishkee dago nohwaa nsháh née?

5 ¹Nohwitahyú nant'íj' na'ildeehíí be'ádaanoht'eego nohwaa ch'inii, agat'éego nant'íj' na'ildeehíí nnée Bik'ehgo'ihínaán doo daayokqäh dahíí bitahyú ndi doo hak'e begoz'aq da, kotaan bi'aahíí ko'aago. ²Dázhóh ídaadołqäh laq, baa daahchag le'at'éhi, díí ye'ánát'íjílíf nohwitahdi'

ch'ilt'é' doleeł ni'. ³Doo nohwitahyú nashaa da ndi dashiini' zhá bee nohwitahyú nshlji, áík'ehgo shináál ánágot'ijlhíi k'ehgo iłk'idá' díí nnée ánát'ijdíi baa yásílti', ⁴Jesus Christ nohweBik'ehní bizhiíi bee iħa'ádaanoht'eeyú, doo shináál da ndi shiini' bee shináálhíi k'ehgo, Jesus Christ nohweBik'ehní binawod nohwil nljigo, ⁵Nnee ágádzaahíi Satan baa daadinoħ'aah, bits'í binídiníh doleelhíi bigha, áík'ehgo biyi'siziiní hasdágháh doleeł, Jesus nohweBik'ehní nadáhíi biji. ⁶Ídaada'ohdlíhíi doo nzhqo da. Ya' báñ benilzoolé da'ayáhágo ik'áán nást'óódíi dahot'éhé daabíndiłsolíshq' doo bídaagonołsí da née? ⁷Nchq'go ánádaaht'ijlhíi nohwitahyú begoz'aaníi báñ benilzoolé doo ánífidá' n'íi yó'odaahne'híi k'ehgo yó'odaagodoh'aah, áík'ehgo áníidégo náist'oodhíi k'ehgo daaleeh, báñ benilzoolé da'ádihgo báñ alzaahíi k'a'ádaanoht'ee doleeł. **Bitis-hagowáh** n'íi bee bínaadaahiilníihgo dibeljíi bizhaazhé zesdajhíi k'ehgo Christ nohwá zesdaj lík'e: ⁸Áík'ehgo halqa, lenágodáhgo náda'ídijhíi da'áík'ehgo begoz'qá le', báñ benilzoolé doo ánífidá' be'alzaahíi doo daahiidqá dago, dagohíi báñ benilzoolíi k'ehgo natsekees o'ñí'híi la'íi ncho'go ágot'eehíi bił alzaahíi doo daahiidqá dago; áídá' báñ benilzoolé dá'ádihgo báñ alzaahíi nádaahiiđih le', áí báñhíi nłt'éego la'íi da'anjiigo natsíts'ikeesi golzeego ágot'inihi. ⁹Nant'í' nakaihíi doo bił nahkai da, nohwildishniigo nohwich'í' k'e'eshiħchíi ni': ¹⁰Áídá' nant'í' nakaihíi, dawahá dayúwehéo ídáhádaat'iiníi, daan'ijhíi, dagohíi k'e'eshchíi daayokqähíi doo ínashood daanlıj dahíi doo ádáldishnii da; áí ádáldishnii lík'eyúgo, ni'gosdzáń bits'á' nohkáhyúgo zhá doo bił nahkai da doleeł ni'. ¹¹Áídá' gánoħwiłdishniigo nohwich'í' k'e'eshchii, Nnee la' ínashood daayiłníihíi nant'í' naghaa lík'eyúgo, dagohíi dawahá dayúwehéo ídáhát'íiníi, k'e'eshchíi yokqähíi, yati' ye'okáalíi, da'idlqá nt'éehíi, dagohíi aháda'i'niikíi nljíi lík'eyúgo, doo bił nahkai da; ágádaat'eehíi doo bił daohsąq da. ¹²Hant'é nashinłt'ogo yánáltihíi ádish'ijgo doo ínashood daanlıj dahíi baa yashti' doleeł? Ínashood daanliiníi zhá baa yádaalти'go goz'qá. ¹³Doo ínashood daanlıj dahíi Bik'ehgo'ihí'nań zhá yánáltihíi nljigo yaa yádaalти'. Áík'ehgo nnée ncho'go ánát'ijlhíi nohwits'á' nołteeh.

6 ¹Nohwíi la' dahagot'eeego iłch'í' gosołqá lík'eyúgo, doo ídaa yágósi dago doo ínashood daanlıj dahíi binadzahgee laa yałti' née, ínashood daanliiníi binadzahgee zhá laa yałti' le'at'ehi? ²Ínashood daanliiníi dahagee ni'gosdzáń biká' nnée yaa yádaalти' doleeħíi doo bídaagonołsí da née? Ni'gosdzáń biká' nnée baa yádaalти'íi nohwidáhyú begoz'qądá', da'ayáhágo goz'ánihií baa yádaalти'go doo bik'eh shohjeed da ya'? ³Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú daagolíni baa yádaalти'íi nohwidáhyú begoz'aaníi doo bídaagonołsí da gá? Áí ndi baa yádaahiilt'dá' ni'gosdzáń biká' zhinéego ágot'eehíi nłt'éego baa yádaahiilt' go'íi. ⁴Díí ni'gosdzáń biká' zhinéego dant'ehé bigha laa yádaalти' lík'eyúgo, nnée ínashood daanlıni doo daidnlsí dahíi yaa yádaalти'go hanádaahníl née? ⁵Díí bik'ee ídaa yádaanohdzijo

ánohwishké'go ánohwíldishnii. Ya' nnée góyááníí nohwitahyú doo Ɂa' da née? Doo Ɂa' bik'isyú Ɂil dahnagos'qägee yaa yałti' doleelíí yik'eh sitii da née? ⁶Áídá' nnée Ɂa' bik'isn biłgo laa yałti'go, aayánálthíí doo ínashood daanlıjí dahíí binadzahgee laa yałti'. ⁷Álk'ehgo nohwitahyú dázhó dégochq'go goz'qa, aayánálthíí binadzahgee laa yádaalти'híí bighq. Áídá' nt'é bighq doo ch'ík'eh ánanohwił'jíl da? Nt'é bighq doo ch'ík'eh nohwich'jí nadaach'aa da? ⁸Áídá' nda'ołsiih, Christ biláhyú nohwik'isyú ndi doo bik'ehyú ádaał'jíi da, bich'jíi nadaahch'aa. ⁹Doo bik'ehyú ádaat'ee dahíí Bik'ehgo'ihí'nań bilałtl'áhgee begoz'aaníí doo itah bíyéé daaleeh dago doo bídaagonołsí da gá? Nohwich'jíi na'doch'aa hela': iké' na'idaahíí, k'e'eshchíí daayokqähíí, nant'jíi nakaihíí, nnée daanliiníí nnée yiłgo doo bik'ehyú ádaat'jíi dahíí, ¹⁰Da'n'jíi híí, dawahá dayíwehégo idáhádaat'iiníí, da'idląq nt'éehíí, yati' yeda'okáalíí, Ɂa'íí ahada'iñiilíí, díí dawa Bik'ehgo'ihí'nań bilałtl'áhgee begoz'aaníí doo itah bíyéé daaleeh da. ¹¹Nohwíí Ɂa' ágádaanoht'ee ni': áídá' Jesus nohweBik'ehn' bizhi' bee Ɂa'íí Bik'ehgo'ihí'nań daahohiikqähíí biSpirit biláhyú taadaanohwi'desgiz, bá hadaanohwi'deszaa, Ɂa'íí dábik'ehyú ádaanoht'ee daanohwiłdo'niid.

¹²Dawahá shá bił ch'í'otąq ndi doo dawa bee shich'ogó'niid da: dawahá shá bił ch'í'otąq ndi doo Ɂa' ích'jíi shiltsood da áshi'dilne' da. ¹³Hidáń nohwibid bá át'éé, Ɂa'íí nohwibid hidáń bá át'éé: ndi Bik'ehgo'ihí'nań da'ala doo nt'é dago áiléh doleeł. Nohwits'ihíí doo nant'jíi na'idaahíí bá át'éé da, ndi nohweBik'ehn' bá át'éé, Ɂa'íí nohweBik'ehn' binawodíí nohwits'í bá át'éé. ¹⁴Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehn' naahi'na'go áyíllaa, néé alđdó' binawod bee naadaahihii'nahgo ádaanohwiileh. ¹⁵Ya' nohwits'í Christ bił dała'á daanlıjigo at'éehíí doo bídaagonołsí da gá? Álk'ehgo ya' Christ bił dała'á nliinií isdzán nant'jíi nagháhi bił dała'á ádışhdléh née? Dah, da'anii doo ágát'éé da doleeł. ¹⁶Ya' nnée Ɂa' isdzán nant'jíi nagháhi ya'ádidiltjíigo isdzánhíí bił bits'í dała'á nadleehíí doo bídaagonołsí da gá? Gáníigo dahgoz'qa, Nakihíí bits'í dała'á nádodleeł. ¹⁷Áídá' hadíí nohweBik'ehn' ya'ádidiltjíihí spirit dała'á át'éé. ¹⁸Nant'jíi na'idaahíí bits'á' nadohkeeh. Nnee ni'ılsiih Ɂa'ihíí doo bits'í yee ni'ihılsiih da; áídá' dahadíí nant'jíi nagháahíí bits'í yee ni'ihılsiih. ¹⁹Ya' nohwits'ihíí Holy Spirit nohwiyi' golíniíí bikħ biyi' daach'okqähíí ádaat'eehíí doo bídaagonołsí da gá? Nohwits'ihíí Bik'ehgo'ihí'nań nohwaa yiné'ihí at'éé, doo daanohwíí nohwiyéhi ádaanoht'ee da go'jíi. ²⁰Lán izljjigo nadaanohwi'dehezniíhi ádaanoht'ee: áí bighq Bik'ehgo'ihí'nań ízisgo at'éehíí ch'í'nah ádaanołsí, nohwits'ihíí Ɂa'íí nohwiyi'siziiníí bee, áí Bik'ehgo'ihí'nań bíyéé.

7 ¹Baa shich'jíi k'eda'shołchijí n'íí bee nohwich'jíi k'e'ná'ishchii: Nnee doo nannee dayúgo bá nlt'éé. ²Áídá' dánko nant'jíi nakáhíí bighq nnée dała'á daantíjgee dabíi bi'aan golíi le', Ɂa'íí isdzáné dała'á daantíjgee dabíi bik'q' golíi le'. ³Isdzán bik'q' yił nteesh hat'íjyúgo nneehíí doo dah nii da le': Ɂa'íí nnée alđdó' da'álk'ehgo bi'aan áidoliil. ⁴Isdzán doo dabíi bik'ehgo ánat'jíi da le', ndi bik'q' bik'ehgo: nnée alđdó' da'álk'ehgo doo dabíi bik'ehgo ánat'jíi da le', ndi bi'aan bik'ehgo. ⁵Doo iłch'jíi a'nohchi' da, dahagee dáshiná' ohkqähgeeyúgo

zhá daazhógo ngoroh'aah; áí bikédf'go ḥaa naht'aash, doo ágáhoht'íjíl dayúgo dánko nohwits'í yiká hár'íiníi doo bidag ánoht'ee da doleelhíi bighá Satan nanohwíntaah doleel. ⁶Díi nohwil ch'íñsh'aahíi bighá nohwich'íi yashti', doo bee nohwá ngonsh'aahgo da. ⁷Shíi ánsht'eehíi k'ehgo nnée dawa aldó' áadaat'eego hasht'íi. Áídá' nnée dałá'á ntíigee bi'at'e'ihíi Bik'ehgo'ihi'nań bits'ád'í begoz'aq, ḥa' nadaaneedá' ḥa'ihíi doo nadaanee dago. ⁸Álk'ehgo doo nadaanee dahíi ḥa'íi isdzáné itsaa daanliiníi gádaabiłdishníi, Shíi k'ehgo doo nadaahnee da ndizhqo. ⁹Áídá' na'i'neehíi bich'íi doo ích'idildíh dayúgo, ch'ík'eh nadaach'inéh ndizhqo: nach'inéehíi shich'íyúgo doo nlt'éé da ndi na'i'neehíi bidáhzhíi ch'ilíiyúgo dánko nant'íi ch'idigháhíi itisgo doo nzhqo da. ¹⁰Áídá' nadaaneehíi gádaabiłdishníi, doo shíi da, nohweBik'ehn gáyiłníi, Isdzán biká' yił ilk'ínáot'aash hela'. ¹¹Áídá' yił ilk'ínáot'aazh lék'eyúgo, daazhógo naghaa le', dagohíi biká' yaa nánódah: ḥa'íi nnée bi'aa yił ilk'ínáot'aash hela'. ¹²Ła'ihíi shíi gádaabiłdishníi, nohweBik'ehn doo gáníi da, Ła' nnée Christ biláhyú nohwik'isn, bi'aa doo da'odlaq da ndi, biká' odláni yił golíigo bił dábik'ehyúgo, yó'ayót'e' hela'. ¹³Ła'íi isdzán odláni biká' doo odláq da ndi yił golíigo bił dábik'ehyúgo yó'ayót'e' hela'. ¹⁴Nnée doo odláq dahíi bi'aa bi'odla'híi bighá Bik'ehgo'ihi'nań bits'ád'ígo hakodilne'íi bee bich'íi goz'aq, ḥa'íi isdzán doo odláq dahíi biká' bi'odla'híi bighá Bik'ehgo'ihi'nań bits'ád'ígo hakodilne'íi bee bich'íi goz'aq aldó': álk'ehgo nohwichagháshé da'ch'odlaqazhíi bił da'otag doleel, doo ágát'ee da lék'eyúgo doo da'ch'odlaqazhíi bił da'otag da doleel ni'. ¹⁵Ła' doo odláq dahíi nádilwod lék'eyúgo ch'ík'eh nádilgheed. Christ biláhyú nohwik'isn dagohíi nohwilah, bi'aa dagohíi biká' bits'á' nýááyúgo doo daabihestl'qoq da, áídá' Bik'ehgo'ihi'nań, Nkegoheńáágo nahkai, daanohwiłníi. ¹⁶Isdzán, ínashood nílíni, díi baa natsíñkees, ninkááyú niká' dánko hasdábi'didołteeł. Nnée, ínashood nílíni, díi baa natsíñkees, ninkááyú ni'aa dánko hasdábi'didołteeł. ¹⁷Nnée daantíigee Bik'ehgo'ihi'nań baa daagodez'aqahíi k'ehgo hikaah le', nohweBik'ehn bich'íi ánniidíi k'ehgo yikísk'eh hikaah le'. Ádishníigo ínashood ha'ánálséh nagozñíllí dawa baa goni'áá. ¹⁸Nnée ḥa' Bik'ehgo'ihi'nań bich'íi ánniidá' ilk'ídá' **círcumcise** ábi'delzaa lá née? Áí shidíi doo k'ena'óshdék nzi da le'. Nnée ḥa' Bik'ehgo'ihi'nań bich'íi ánniidá' doo círcumcise ábi'delzaa da lá née? Áí círcumcise ábi'dolne' hela'. ¹⁹Círcumcise áko'delzaahíi dagohíi doo círcumcise áko'delzaa dahíi doo hago'at'ee da, Bik'ehgo'ihi'nań yengon'áánií bikísk'eh ách'ít'eyúgo zhá ilíi. ²⁰Nnée daantíigee Bik'ehgo'ihi'nań bich'íi ánniidá' nt'í binasdziid láń shíi níi dayúweh nayik'íiziid le'. ²¹Ya' nich'íi ánniidá' isnáh nílíni lá née? Áí doo nił hago'at'ee da le': ndi ná ch'ítotqa lék'eyúgo ch'ínándáh. ²²Dahadíi nohweBik'ehn bich'íi ánniidá' isnáh nlíj ndi, nohweBik'ehn binadzahgee doo isnáh nílíni at'ee da: áídá' dahadíi bich'íi ánniidá' doo isnáh nlíj da ndi, Christ bi'isna' silíi. ²³Łáń izlijgo nadaanohwi'dehezñíihi ádaanoht'ee; nnée zhá bi'isna' nádaahdleeh hela'. ²⁴Shik'íyú, nohwich'íi ánniidá' daanohtíigee hagot'éégo nohwich'íi goz'aq lék'eyúgo, da'ágádaanoht'eego Bik'ehgo'ihi'nań bił daanohlij le'. ²⁵K'adíi ch'íkíi

doo hwahá nnéh dahíí baa yashti', doo nohweBik'ehní yegos'aaníí bee da, ndi nohweBik'ehní biłgoch'oba'íí shaa yinégo shada'olíigo áshílaahíí bighá bee yashti'. ²⁶Nagontl'ogíí bengonyááhíí bighá dahadíí da'at'ééhíí k'ehgo naghaago bá nzhóq shí nsí. ²⁷Ya' nannee née? Hagot'éégosha' bił k'ínásht'aazh doo nízj da. Ya' doo nannee da née? Doo isdzán biká díñ'íí da le'. ²⁸Aídá' nínaayúgo, doo isínlisí da; la'íí na'ilíhn nnáayúgo doo isihí da. Aídá' hadíí lił nnádaasaaníí ni'gosdzán biká' nagontl'ogíí bee bich'í' nagoz'äq doleek: áí bits'ä'zhí' daanohwoshtq' hasht'íí. ²⁹Shik'íiyú, goldohgo nohwá ngont'aaníí hileehgo ayáhágo godziih, nohwiłdishniigo ádishnii: álk'ehgo kodí' godezt'i'go hadíí bi'a daagolínií, bi'a doo daagolíí dahíí k'ehgo ádaat'ee le', bi'a doo nohweBik'ehní bitisgo yaa natsídaakees dago; ³⁰Hadíí daachagfíí doo daachag dahíí k'ehgo ádaat'ee le', nt'é bighá daachagfíí doo itisgo yaa natsídaakees dago; hadíí bił daagozhóóníí doo bił daagozhóq dahíí k'ehgo ádaat'ee le'; hadíí nada'iłníihíí doo nt'é daabíyééhíí k'ehgo ádaat'ee le'; ³¹La'íí hadíí ni'gosdzán biká' ágot'eehíí nabik'í'iziidíí, doo áí zhá nabik'í'iziidhíí k'ehgo ádaat'ee da le', díí ni'gosdzán biká' benagowaahíí bech'ígowáhi at'ééhíí bighá. ³²Doo nohwiini' káq dago nohwá hásht'íí. Hadíí doo naqee dahíí nohweBik'ehní bich'í' zhinéego ágot'eehíí zhá yaa natsekeesgo, nohweBik'ehní hagot'éégo yił goylshóqgo áile'íí yaa natsekees: ³³Aídá' nnée naqeehíí ni'gosdzán bich'í' zhinéego ágot'eehíí zhá yaa natsekees, hagot'éégo bi'a yił goylshóqgo áile'go yaa natsekees. ³⁴Isdzán naqeehíí hik'e isdzán doo naqee dahíí biłgo doo lełt'ee da. Isdzán doo naqee dahíí nohweBik'ehní bich'í' zhinéego ágot'eehíí yaa natsekees, hagot'éégo bits'í hik'e biy'siziiníí godilzhigo at'éégo áyílsı doleelgo: aídá' isdzán naqeehíí ni'gosdzán bich'í' zhinéego ágot'eehíí yaa natsekees, hagot'éégo biká' yił goylshóqgo áile'íí yaa natsekees. ³⁵Díí daanohwíí nohwá nzhóqgo yashti'; doo nohwishjizhgo da, ndi nohwá nlt'ééhíí bighá, doo nakigo nohwiini'go da nohweBik'ehní bá nada'ohsiidhíí bighá. ³⁶Nnee la' bitsi' doo nniinéh hát'íí dahíí bighá, doo sitsi' bich'í' nlt'éégo ánsht'ee da, nzi lék'eyúgo, la'íí na'ilíhn bayáñzhí' dahiyayúgo, la'íí na'iñeehíí bá nlt'éé nziyúgo, áí doo hago'at'éé da, doo ncho'go ánát'íí da, ch'ík'eh nniinéh ndi nzhóq. ³⁷Aídá' nnée la' nldzilgo tsídezkeezgo, la'íí doo nt'é daabíni'qayúgo, dabíí hát'íiníí yitis nliiço, bitsi' doo nniinéh dago biini' layiilaa lék'eyúgo nlt'éégo adzaahi at'éé. ³⁸Álk'ehgo nnée bitsi' la' nnée yaa yinltíiyúgo nlt'éégo adzaa; aídá' doo la' nnée yaa yinltíí dayúgo itisgo nlt'éégo adzaa. ³⁹Isdzán biká' danihí'ñázhí' begoz'aaníí bee líbi'deztl'qo, ndi biká' daztsaqayúgo daazhógo naghaa, dabíí hát'íiníí yił nniinéh doleek; nohweBik'ehní bił dábik'ehyúgo zhá. ⁴⁰Ndi itsaa nliiníí doo nnaná'ñáá dayúgo zhá bił gozhóq shí nsí: Bik'ehgo'ihi'ñań biSpirit álk'ehgo nashitsiyilkées shí nsí.

8 ¹K'e'eshchíí daach'okąqahgo hidáń baa hi'ñiił n'íí baa yashti': daanohwigha hidáń doo godiyih dago bidaagonlzı. Ndi shí itisgo gonsaq ch'inziyúgo itisgo da'ích'ídolteeł, aídá' ilgoch'oba'íí ínashhood nldzilgo áibile'. ²Dahadíí shí itisgo gonsaq ch'inziníí, bígoch'iłsı le'at'éhi

doo ḥa' bígoch'iłṣi da. ³Áídá' dahadíñ Bik'ehgo'ihí'nań bił nzhqoyúgo, áñ Bik'ehgo'ihí'nań bígólsi. ⁴Áík'ehgo k'eeshchíñ daach'okqahgo hidáñ baa hi'niíl n'íí daach'iyaqahíí baa yashti', k'eeshchíñ doo da'anii hincaa dago bídaagonlzi, ḥa'íí Bik'ehgo'ihí'nań dała'á zhá gólıíníí ałdó' bídaagonlzi. ⁵Yaaká'yú ḥa'íí ni'gosdzán biká'yú dant'ehéta daach'okqahíí, gods daaholzéhi, ḥáq' ndi, (bich'í' daach'okqahíí ḥáq'go, ḥa'íí nadaant'án ḥáq'go daagolíí ndi,) ⁶Néé Bik'ehgo'ihí'nań dała'á nohwá gólıíí, nohwitaa, áñ bits'q'dí' dawa daagolíí, ḥa'íí áñ bá daahin'naa; ḥa'íí nohweBik'ehn' dała'á gólıíí, Jesus Christ, áñ binkááyú dawa daagolíí, ḥa'íí áñ binkááyú daahin'naa. ⁷Da'ágát'éé ndi ínashood doo dawa áí yídaagołsi da: áídá' kú begonyaazhí' ḥa'íí k'eeshchíñ zhá daach'okqahíí yídaagołsi ni'; áí hidáñ godiyihgo at'ée daanzigo hidáñ k'eeshchíñ daach'okqahgo baa hi'niíl n'íí daayiyaqayúgo, yunqásyú itisgo doo daanłdzil nazijí da daaleeh. ⁸Doo hidáñ Bik'ehgo'ihí'nań bit'ahgo nohwinonííl át'ée da: daahiidqayúgo doo áí bighä Bik'ehgo'ihí'nań binadzahgee itisgo daanjqo da, dagohíí doo daahiidqä dayúgo doo áí bighä Bik'ehgo'ihí'nań binadzahgee itisgo daancho' da. ⁹Áídá' ídaa daagonohdzäq, nohw'i'odla' daanłdzilhíí bighä hidáñ k'eeshchíñ baa hi'niíl n'íí daahohyaqayúgo, dánko nnée bi'odla' doo daanłdzil dahíí ḥa'íí nageehgo ádaahle'. ¹⁰Ni, hidáñ doo godiyihgo at'ée da bígonlśini, k'eeshchíñ náda'okqahé yune' nnaago nnée ḥa'íí, bi'odla' doo nłdzil dahíí no'iyúgo, dánko doo hago'at'ée laq' nzigo bíí ałdó' iyiqä doleeł; ¹¹Áík'ehgo shí itisgo gonsaq nńzjhíí bik'izhí' áí nnée bi'odla' doo nłdzil dahíí dánko ch'a'otlízh, áñ Christ biláhyú nik'isnhi, Christ bá dätzsáni. ¹²Nohwik'isn bi'odla' doo nłdzil dago doo bik'ehyú ágot'eehií dábik'ehyú át'ée nzigo ádaabinołsigo bich'í' nchq'go ánádaah'ti'jilgo Christ bich'í' nchq'go ánádaah'ti'jil hileeh. ¹³Áík'ehgo hidáñ hishqahíí bighä shik'isn nanago'yúgo, dánnágódzázahí' doo itsi' náoshdqä at'ée da, shik'isn doo nanashgéeh hashti'íí dahíí bighä.

9 ¹Ya' doo Christ binal'a'á itah nshlıíj da gá? Ya' doo dawahá shá bił ch'ítotaq da gá? Ya' doo Jesus Christ nohweBik'ehn' biláhyú shinasdziid daanohlıíj da gá? ²Ła' bich'í' doo Christ binal'a'á nshlıíj dayúgo, nohwíí nohwich'í' áí nshlıíj go'íí: nohweBik'ehn' biyati' bee nohwich'í' yashti' n'íí biláhyú hasdánohwido'ñilhíí bighä Christ binal'a'á nshlıjigo shígözí. ³Díí bee ádáyáshti', hadíñ nashídiłkidýúgo: ⁴Ya' néé Christ binal'a'á daandliiníí da'iidaqo doo nohwá goz'qä da gá? ⁵Ya' isdzán ínashood daanlıní bił ndaan'nehgo bił nahiikaigo doo nohwá goz'qä da gá, ḥa'íí nadaal'a'ihíí, nohweBik'ehn' bik'isyú, hik'e Céphas ádaadzaahíí k'ehgo? ⁶Ła'íí ya' shíí hik'e Barnabas zhá behihi'naahíí bighä doo na'ídziid da ndi doo hago'at'ée dago nohwá goz'qä gá? ⁷Hadíñ dabíí na'iznìlgoshä' silááda nlíí? Hadíñ dahts'aa k'eidnláágo binest'a'íí doo iyiqä dashä'? Hadíñ dibelíí yinádez'iiníí bibe' doo yidlä dashä'? ⁸Ya' dashíí zhá ádishnii gá? Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí ałdó' áníí go'íí. ⁹Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí Moses binkááyú nohwich'í' alzaahíí gáníigo bek'eeshchijí, Ilch'ihgee

magashi tł'oh nagháí ny'ił'eesíí doo bizé' na'ilt'eh da, nii. Ya' díí dá magashi zhá yaa natsekeesgo aníí néé? ¹⁰Dagohíí néé nohwaa natsekeesgo aníí néé? Da'anii nohwá bek'e'eshchii: nn̄ee nágodzíjíí nest'áñ nyohołíigo nágodzíjíí, ka'íí ilch'ihíí ałdó' tł'oh nagháí nyohołíigo at'íí. ¹¹Álk'ehgo nohwitahyú Holy Spirit bits'ádí' nłt'ééhíí bee nohwil ch'idaagosiit'aqadá', ni'gosdzáñ biká' nandeehíí nohwaa daanohné'yúgo, ya' nohwil dík'eh ádaagot'ee néé? ¹²La' nnee dant'éhééta bidaandlhíí nohwaa daanohné' daanohwiłiigo bá goz'qayúgo, ya' nééhíí doo ágáadaan'niigo nohwá goz'qáq da gó? Da'ágát'ée ndi doo hak'i ida'ónkeed da ni', Christ baa yati' baa gozhóni bidáhgee doo nadaagonłt'og da doleelhíí bighá dawahá bidag ádaamt'ee. ¹³Kih biyi' da'ch'okqähíí biyi' dilzhíhgo ádaagot'eehíí nayik'ida'iziidíí hidáñ Bik'ehgo'ihí'nań baa hi'niilhíí láhzhi' daayiyaqähíí ya' doo bidaagonołsí da néé? La'íí dawahá beda'okqähíí biká' dahí'niilgee nada'iziidíí hidáñ Bik'ehgo'ihí'nań áigee baa hi'niilhíí láhzhi' daayiyaq ałdó'. ¹⁴Álk'ehgo hadíí yati' baa gozhóni yaa nadaagoln'íí da'aí yits'ádí' yedaahinäago nohweBik'ehní bándaagoz'qáq. ¹⁵Shíí ałdó' díí bee shá goz'qáq ndi doo hak'i be'asdzaa da: k'adíí doo ágáadaashohle' dishníigo nohwich'í' k'e'eshchii da: doo shich'í' nahi'niilgo da yati' baa gozhóni baa yashti'go be'ánsh't'eehíí shits'á' náidoné' át'ée da, dahuýgoohíí shiná' shizes-híí ndi nzhqo. ¹⁶Yati' baa gozhóni baa nagoshni' ndi doo áí bighá ida'oshdlíi da: áí na'idziidíí shaa det'qähíí bighá dás'híni'aqayú áshléhgo, yati' baa gozhóni doo baa nagoshni' dayúgo goyééhíí bee shich'í' goz'qáq! ¹⁷Díí na'idziidíí dashíí hásht'ígo ánásht'ílyúgo, bighá shich'í' nahi'niil: áídá' dashíí doo hasht'íí da ndi ashle'yúgo, díí na'idziidíí shaa det'qähíí bighá ashle'. ¹⁸Nt'é shich'í' nahi'niil áídá'? Dííko, Christ baa yati' baa gozhóni baa nagoshni'dá' doo áí bighá nahi'niil da, álk'ehgo yati' baa gozhóni yaa yałti'íí nshlıjigo, áí bighá shich'í' nahi'niilgo shá begoz'qáq ndi doo be'ánsh't'íí da. ¹⁹Nnee doo la' binal'a'á nshlıjíí da ndi, nnee dawa binal'a'á nshlıjigo ádeshdlaa, nn̄ee láágo Christ bich'í'go honshbíjíí bighá. ²⁰Jews daanliiníí bich'í' Jew nn̄eehíí k'ehgo ádeshdlaa, Jews daanlíni Christ bich'í'go honshbíjíí bighá; Jews bich'í' begoz'aaníí yikísk'eh ádaat'eehíí k'ehgo ádeshdlaa, begoz'aaníí yikísk'eh ádaat'eehíí Christ bich'í'go honshbíjíí bighá; ²¹Jews bich'í' begoz'aaníí doo yikísk'eh ádaat'ee dahíí Christ bich'í'go honshbíjíí bighá, (Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí doo bikísk'eh ánsht'ee da doo dishníi da, ndi Christ yegos'aaníí be'ánsh't'ee.) ²²Doo daanłdzil dahíí bich'í' doo nłdzil dahíí k'ehgo ádeshdlaa, doo daanłdzil dahíí Christ bich'í'go honshbíjíí bighá: nnee dawa bich'í' dabíí k'ehgo á'denszí ni', dahagot'eeego la' hasdakáh doleelhíí bighá. ²³Álk'ehgo be'ánásht'íí, yati' baa gozhónihíí bighá, áí bits'ádí' shíí ałdó' nohwilgo itah shiyaa gozhóq doleelhíí bighá. ²⁴Iłhanách'ídikahgee dawa hadíí iłhandeskaihíí dał'a'á aadilwodíí gonhnéé goz'qähíí doo bidaagonołsí da néé? Álk'ehgo daagonołneehíí bighá nádohkeeh. ²⁵Itah nagolzéhíí dawahá bee ídaagodzqáq, ch'ah hobijííhíí daayołbijííhíí bighá. Áí ch'ah hobijííhíí da'as'ah hichołqohi ndi ágáadaat'ííh; áídá' nééhíí doo hichołqohi daahonlbijííhíí bighá ádaahiiit'ííh. ²⁶Álk'ehgo hayú na'idzogíí

doo bígonsí dahíí k'ehgo doo hishwoł da; na'ínlts'iníí da'adzaayú diłts'jhíí k'ehgo doo dists'jh da; ²⁷ Áídá' shits'í hát'íiníí dawa baa gonsaq, na'ínlts'jhíí k'ehgo shits'í ts'ýaa bíl onasts'í beshik'ehíí bighq; doo ágásht'íjíl dayúgo yati' baa gozhóní baa yásilthíí bikédí'go dánko shíí ndi ch'ínáshí'dilt'e'.

10 ¹Shik'íiyú, díí bídaagonołsí hash't'íjíl, daanohwitaa n'íí dawa yaak'os yitł'áah nałseel lék'e, la'íí túnteeł yiyi' ch'inálságéee baptize áadaako'deszaahíí k'ehgo binant'a, Moses holzéhi, yiłgo dał'aá daazlıj; ²La'íí dawa yaaká'dí' hidánéhi daayiyaq lék'e; ³La'íí dawa tsee biyi'dí' tú hálñi daayidląq lék'e; Bik'ehgo'ihí'nań áí túhíí tsee biyi'dí' hálíjgo áyíllaa, Christ áí tseehíí k'ehgo at'éé: Christ áí nneehíí dá'aanákahyú yił daanlıj lék'e. ⁵Áídá' láni Bik'ehgo'ihí'nań doo yił daagoyiłshqóq da lék'e: áík'ehgo da'igolíjyú neznaago ádaabi'deszaa. ⁶Díí ánágot'íjíl n'íí yee nohwíl ch'ígó'aahíí bighq ánágot'íjíl lék'e: áí nnee ncho'go ágot'eehíí hádaat'íjíl lék'ehíí k'ehgo doo hádaahii't'íjíl doleeħhíí bighq. ⁷Áí la' k'eshchííñ daayokaqah lék'ehíí k'ehgo doo áadaanoht'ee da le'; bek'e'eshchíiñ gánííhíí k'ehgo, Nnee dah dinezbıhgo da'iyaq, la'íí da'idląq, áídi' nádikaahgo gotaał lék'e. ⁸La' nant'íjíl nakai lék'ehíí k'ehgo halqą doo ágádaant'ee da le', nadiin taadn doo náholtagyú hilt'eego dał'aá jíjí neznaa lék'e. ⁹La' Bik'ehgo'ihí'nań nayídaantaah lék'ehíí k'ehgo halqą néé doo Christ nabídaantaah da le', ágádaasdzaahíí bighq ch'osh bik'asda' daagolíni nadaabistseed. ¹⁰La' Bik'ehgo'ihí'nań yaa daanet'íjíjhií k'ehgo doo áadaanoht'ee da le', ágádaasdzaahíí na'ältseedíi nadaabistseed. ¹¹Áí yee nohwíl ch'idaago'aahíí bighq bich'íjíl ádaagosdzaa; la'íí nohwá bek'e'eshchíi, bits'á'íjíl bidaagonal'aah doleełgo, néé begoldohíí bengont'íjíjhií bee nohwaa gonyáá. ¹²Áík'ehgo hadíń sızíjíj nžihíí ídaagodząq le', dánko nadokałhií bighq. ¹³Nnee dawa dałahágo at'éego nabídaadintaah, nohwíi alđó' da'áík'ehgo nanohwídaadintaah: áídá' Bik'ehgo'ihí'nań da'áñíiyú át'éé, áík'ehgo nt'é doo dánohwik'eh dahíí bee doo nanohwínotaah at'éé da; ndi nanohwí'dintaahíí biyi'dí' ch'ígót'íjíl go nohwá ágoléh, bich'íjíl dahdaanołdq doleełgo. ¹⁴Áí bighq, dázhq shił daanohshóni, k'eshchííñ daach'okaqahíí bits'á'zhíjgo áadaahne'. ¹⁵Nnee daagoyáni bich'íjíl yashti'íjíj k'ehgo nohwich'íjíl yashti; daanohwíi díinko baa natsídaahkees. ¹⁶Idee biyi' siziidíi bee daach'okaqahíí ba'ihédaandzigo da'ohiikqaqhdá' daahiiidląqahíí, ya' áí doo Christ bidił bee itah daandlıj da gá? Bání nadaahii'né'dá' nádaahidijihíí, ya' áí doo Christ bits'í bee itah daandlıj da gá? ¹⁷Bání dał'aáhíí k'ehgo néé hiidląq ndi dał'aá daandlıj, bání dał'aáhíí nádaahidijihíí bighq. ¹⁸Israel hat'íjíj ánádaat'íjíjhií baa natsídaahkees: Bik'ehgo'ihí'nań daach'okaqahgo baa hi'ñiilił ɬahzhi' nádaidijihíí, ya' do áí bee itah daanlıj da gá? ¹⁹Nt'é dishniij áídá'? K'eshchííñ da'aniihi nlıj néé? Hidán k'eshchííñ baa hi'ñiilił godiyih néé? ²⁰Dah, ndi gádishnii, doo Bik'ehgo'ihí'nań daayokaqah dahíí hant'íjíl daayokaqahíí yaa ndaa hiniijíj ch'iidn yaa daahiniijíl, doo Bik'ehgo'ihí'nań da: doo ch'iidn bitah daanohłij hash't'íjíl da. ²¹Nohwe Bik'ehní bi'ide' bee da'ohdląqadá' ɬahyúhíí ch'iidn bi'ide' bee doo

hagot'éego da'ohdląqah da: dilzihgo nohweBik'ehní bił da'ohsąądá' ɬahyúhíí ch'iidn doo hagot'éego bił da'ohsąą da. ²²Ya' nohweBik'ehní nohwichí' hashkeego áadaanlzi née? Ya' née bitisgo nadaanlwod née? ²³Dawahá shá bił ch'ítotqą ndi doo dawa bee shich'ogó'niı da: dawahá shá bił ch'ítotqą ndi doo dawa shi'odla'íi nłdzilgo áile' da. ²⁴Doo dakózhá nłt'éhi ídáhách'ít'íi da le', áídá' nnée ɬa'i nłt'éhi bá hách'ít'íi le'. ²⁵Dant'éhéta itsi' nanáhi'ñiihgee nahiniihíí daahsąą, hishąą shi, dagohíí doo hishąą da shi daanohsigo doo biká na'idaadołkidgo da: ²⁶Ni'gosdzán ɬa'íi biká' daagolínní dawa nohweBik'ehní býééhíí bighą dawa daahiidqago dábik'eh. ²⁷Nnee doo da'odlaq dahíí ɬa' shigowayú íínaáyú níñah nohwiłnii lék'eyígo, ɬa'íi akú nohwiłnii'yúgo, nt'éhéta nohwichí'í nniikázahíí daahsąą, hishąą shi, dagohíí doo hishąą da shi daanohsigo doo biká na'idaadołkidgo da. ²⁸Áídá' ɬa', Díi hidáń k'eeshchíí baa hi'nili at'éé, nohwiłniiyúgo, daohsąą hela', nohwił nagolni'híí níbighą, ɬa'íi ch'iyqago doo dábik'eh da nzihíí bighą: ni'gosdzán ɬa'íi biká' daagolínní dawa nohweBik'ehní býééhíí bighą dawa daahiidqago dábik'eh: ²⁹Ch'iyqago doo dábik'eh da nñzihíí bighą doo dishñiigo ádishñii da, áídá' nnée nił nagolni'íi ch'iyqago doo dábik'eh da nzihíí bighą: gánñii shi, Hidáń dawa shá bił ch'ítotqądá' nt'é bighą ɬa' nnée hidáń dawa bił ch'ítotqą dahíí shaa néít'íi? ³⁰Bik'ehgo'ihí'nań shaa ch'oba'go nt'éhéta hishaqadá', nt'é bighą ba'ihénsigo hishąą nííhíí bighą nchq'go shaa yá'iti'? nnii shi. ³¹Áídá' gánohwiłdishñii, Da'ohsąągee ɬa'íi dant'é ádaahłeehgee Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihégosı doleethíí bighą áadaah't'íjih. ³²Jews daanliiníi hik'e doo Jews daanlıj dahíí, ɬa'íi Bik'ehgo'ihí'nań daayokqąhgo ha'ánalséhíí nohwighą nanánóhdéh hela': ³³Shíí dawa ánásht'íjíí bee nnée dawa bił goylshqó hásht'íi, doo dashíí zhá nłt'ééhíí ídáhásht'íi da, ndi ɬáni nłt'ééhíí bá hásht'íi, yee hasdádokah doleelgo.

11 ¹Shíí Christ be'esh'íjíí k'ehgo nohwíí aldó' sheda'ol'íi le'. ²Shik'íiyú, nohwa'ihédaansi, dawa bee shénáadałñihíí bighą, ɬa'íi nt'é nohwił ch'íñi'áq níí dánohwił nágosisni'híí k'ehgo t'ah bikísk'eh áadaanoht'eehíí bighą. ³Áídá' díi bídaagonokı hasht'íi, Christ mnee daantígee yá sizijgo bitsits'inhíí k'ehgo nlji; ɬa'íi nñeehíí isdzáné yá sizijgo bitsits'inhíí k'ehgo nlji; ⁴Nnee nlñi bitsits'in doo bina'deńtsóozdá' okąqhyúgo, dagohíí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yałti'yúgo, bitsits'in doo yidnlsı dago ánát'íjil. ⁵Áídá' isdzáné bitsits'in doo bina'deńtsóoz dago okąqhyúgo, dagohíí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yałti'yúgo, bitsits'in doo yidnlsı dago ánát'íjil: áí isdzán bitsits'in hilzheedhií k'ehgo at'éé. ⁶Áík'ehgo isdzán doo bitsits'in bina'deńtsóoz dayúgo bitsizíl k'ínogééesh: áídá' isdzán bitsizíl k'égizhgo dagohíí hilzeedgo yik'ee ídaayándzijyúgo bitsits'in bina'deńtsóoz le'. ⁷Nnee nlñi bitsits'in doo bina'deńtsóoz bik'eh da, Bik'ehgo'ihí'nań be'ilzaahíí nlijigo ízisgo ye'at'ééhíí ch'íñah áyílsjhíí bighą: áídá' isdzánhíí nnée ízisgo ye'at'ééhíí ch'íñah áyílsjı. ⁸Nnee doo isdzán bits'ád' alzaa da; ndi isdzánhíí nnée bits'ád' alzaa. ⁹ɬa'íi nnée doo isdzán bá ábi'delzaa da; ndi isdzánhíí nnée bá ábi'delzaa. ¹⁰Áí bighą isdzán bitsits'in

bina'deńtsóoz bik'eh, áí biką' yidits'agíí bebígózjhíí bighą, Bik'ehgo'ihi'nań binal'a'á yaaká'dí' daagolíiníí daabo'jjihíí ałdó' bighą. ¹¹ Ágát'éé ndi, nohweBik'ehní binadzahgee nnee doo hagot'éego hileeh da, isdzán da'ádjhgo, la'íí isdzán ałdó' doo hagot'éego hileeh da, nnee da'ádjhgo. ¹² Isdzán nnee bits'á'dí' ábi'delzaa, da'ágát'éego nnee isdzán bits'á'dí' goleehgo ábi'delzaa; ndi dawahá Bik'ehgo'ihi'nań bits'á'dí' daaleehi ádaat'ee. ¹³ Dánohwíí díí nzhogo baa natsídaahkees: ya' isdzán bitsits'in doo bina'deńtsóoz dago Bik'ehgo'ihi'nań yokąqhíí dábik'eh née? ¹⁴ Da'ádaant'eehií bee nohwił ch'igót'aaah, nnee bitsizíl nneezyúgo yik'ee ídaayándzj. ¹⁵ Áídá' isdzán bitsizíl nneezezí bee ba'olníhi at'éé: bitsizíl lí bitsits'in bik'énítsóoz doleełgo baa hí'né'. ¹⁶ Áídí' nnee la' díí bighą láhadaadit'ah hádaat'jjiyúgo, díinko bee bił nadaagołníi, ádishnii n'íí k'ehgo ádaant'ee, la'íí Bik'ehgo'ihi'nań daayokąqhgo ha'ánálséhíí dawa ałdó' yikísł'eh ádaat'ee. ¹⁷ Áídá' díí bee nohwił nagoshnii'íí nlt'éego ánádaah'tjjil doo hagot'éego nohwiłdishnii da, fta'ánáht'jjihíí bits'á'dí' doo nlt'éé daahłeeh da, da'itisgo nchq' daahłeeh. ¹⁸ Dantsé baa yashti'íí díinko, ínashood da'okąqh yune' fta'ánáht'jjhghee iłts'á'yú daahohkahgo nohwa'íkonsi; áshıñihií láhzhí' hoshdlaq. ¹⁹ Hadíí da'anii da'odlaaníí nohwitahyú bebídaagozj doleeħħíí bighą iłts'á'yú daahohkahíí nohwitahyú begoz'ąq doo. ²⁰ Dałahágee fta'ánáht'jjhghee nohweBik'ehní doo da'anii dilžihgo bá da'ohsąą da go'íí. ²¹ Áídá' da'idąqgee dahałe dánohwíí nohwił'idánéhi daahsąago nohwa'íkonsi, nnee la' doo hwahá da'iyąq dadá': áí bighą la' shiná' daanlij, la'ihíí lágo da'idląq. ²² Ya' nohwigową nagoz'ąq yune' doo da'ohsąą da gá? Dagohíí Bik'ehgo'ihi'nań daayokąqhgo ha'ánálséhíí doo bił da'oltag da née, la'íí nohwitahyú tédaat'iyéhíí ídaayádaandzjgo ádaahłe' née? Nt'é nohwiłdishnii áídá'? Ya' díí bighą nohwa'ihénsigo yashti' doleeł gá? Dah, doo áík'ehgo nohwaa yashti' da. ²³ Nohwitahyú nashaadá' nohwił ch'ígoni'ąq n'íí nohweBik'ehní shił ch'ígon'áni at'éé, áí díinko, Jesus nohweBik'ehní yik'edaanniihíí bílák'edaabistjjidá', da'áí bit'l'égee báń náidn'ąq: ²⁴ Áídí' ya'ihénsigo oskąądá' ilk'édaiżné'go gánniidi, Nkóh, daohsąą; díí shits'í át'éé, nohwá nehesto'í: díí bee shínádaadołníhgo ánádaah'tjjil. ²⁵ Da'iyaaníí bikédi'go da'ágát'éego idee beda'iskaaníí náidnkaago gánniidi, Díí idee besikaaníí shidił bee áníidégo Bik'ehgo'ihi'nań hik'e nnee biłgo lángot'aaníí át'éé: náda'ohdlı̄hghee bee shínádaadołníhgo ánádaah'tjjil. ²⁶ Díí k'ehgo báń nádaahdjjihgee, la'íí díí k'ehgo idee bee náda'ohdlı̄hghee, nohweBik'ehní daztsaaníí ch'ínah ádaanołsi, nádzáázhí'. ²⁷ Áí bighą hadíí doo godnłsi dago díí báń yiqaqyúgo, dagohíí díí nohweBik'ehní bi'ide' bee idląqyúgo, nohweBik'ehní bits'í la'íí bidił yich'íi nihesíi. ²⁸ Áík'ehgo nnee dawa ídinel'íijo zhá báń yiqaq la'íí idee bee idląq le'. ²⁹ Hadíí doo dábik'ehyú át'éé dadá' yiqaqyúgo la'íí idląqyúgo, áí bee dabíi góyéego ích'ígodot'ááł, da'anii nohweBik'ehní bits'í doo yidnłsi dahíí bighą. ³⁰ Áí bighą nohwitahyú láni doo nadaalwod da la'íí kaa yaa nakai, la'íí láni da'ihłosh. ³¹ Néé da'anii ídaadinel'íj lék'eyúgo doo nohwaa yá'iti' da doleeł. ³² Áídá' nohwaa yá'iti'

lék'eyúgo nohweBik'ehn̄ nohwił ch'idaago'aahgo nohwiniidaagodn̄ksj̄, ni'gosdzán biká' nnee doo bił nohwił ch'igódeeh da doleethí bighä. ³³ Áí bighä, shik'íiyú, da'ohsąągee fl̄a'ánáht'ijhyúgo il̄ba' nasóohtq̄a. ³⁴ Nnee la' shinq̄á silij lék'eyúgo gowayú iyaq̄ le'; álk'ehgo fl̄a'ánáht'ijihíi doo nohwił ch'igódeeh da. La' biká nadaashidołkid n'ií nánsdzáago hasht'egodeshkl̄il.

12 ¹Shik'íiyú, k'adíí Holy Spirit bits'q'dí' kaa hi'né'íi hagot'éego at'ée shjhíi bidaagonołsij̄ hasht'íi. ²Bik'ehgo'ihí'nań doo daahohkq̄ah dadá' k'eeshchíi doo yádaalти' dahi daahohkq̄ahgo ch'aonálsq̄á ni'íi bidaagonołsij̄. ³Áí bighä díi bidaagonołsij̄ dázhhó hásht'íi, nnee la' Bik'ehgo'ihí'nań biSpirit binkááyú yałti'yúgo doo Jesus bił ch'igodíni at'ée nii da go'íi: la'íi nnee la' Holy Spirit binkááyú yałti'yúgo zhá Jesus nohweBik'ehn̄ nl̄ij, nii. ⁴Holy Spirit bits'q'dí' kaa hi'né'íi iłtah at'ée ndi Holy Spirit dała'áhi at'ée. ⁵Bik'ehgo'ihí'nań bá na'idziidíi iłtah áadaat'ee ndi nohweBik'ehn̄ dała'áhi. ⁶Iłtah at'éeego nnee Bik'ehgo'ihí'nań yá nada'iziid, ndi Bik'ehgo'ihí'nań dała'áhi nnee býyééhíi dawa biláhyú iłtah at'éeego na'iziid. ⁷Nnee daantígee Holy Spirit binkááyú na'iziidíi baa daagodet'q̄a, nnee dawa bá nzhq̄o doolełgo. ⁸Álk'ehgo la' Holy Spirit binkááyú yati' góyáni baa daagodet'q̄a; la'ihíi da'áí Spirit-híi binkááyú yati' bee koł ígözini baa daagodet'q̄a; ⁹La'ihíi odl̄ bee daagodet'q̄a, da'áí Spirit binkááyú; la'ihíi da'áí Spirit binkááyú ná'hilzihgo baa daagodet'q̄a; ¹⁰La'íi godiyihgo áná'ol'ijigo baa daagodet'q̄a; la'íi Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yádaalти'go; la'íi spirits hago'at'éhihií yídaagołsigo; la'íi Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózı dahíi yee yádaalти'go; la'íi yati' doo bígózı dahíi n̄iigo anííhíi yaa nanádaagoln̄'go baa daagodet'q̄a; ¹¹Díi dawa Spirit dała'áhi bits'q'dí' kaa daahi'né', da'áí Spirit-híi dáhat'íigee nnee daantígee yaa daagode'a'. ¹²Kots'í dała'á ndi ḥaqyú henláá, la'íi ḥaqyú henláá ndi kots'í dała'áhi at'ée: Christ alđó' da'ágát'ée. ¹³Álk'ehgo Holy Spirit dała'áhi bee daanohwigha dała'ázhí' baptize ádaanohwi'deszaa, Jews daandliiníi dagohíi doo Jews daandlij dahíi, isnáh daandliiníi dagohíi doo isnáh daandlij dahíi; Holy Spirit dała'áhihi bits'q'dí' daahiidląago ádaanohwi'deszaa. ¹⁴Kots'í dała'áhi ḥaqyú henláá, doo dała'á zhá da. ¹⁵Kokeehíi, Shíi doo kogan nshlıj̄ dahíi bighä doo kots'í itah nshlıj̄ da, nii lék'eyúgo, ya' doo kots'í itah nl̄ij da gá? ¹⁶La'íi kojaahíi, Shíi doo konaa nshlıj̄ dahíi bighä doo kots'í itah nshlıj̄ da, nii lék'eyúgo, ya' doo kots'í itah nl̄ij da gá? ¹⁷Kots'íhíi dawa konaa nl̄ijyúgo hagot'éego ich'ílchij̄h doo? ¹⁸Áídá' Bik'ehgo'ihí'nań dabíi hát'íi híi k'ehgo kots'í ḥaqyú henlááhíi daanné'gee kots'í bee hadaadeszaa. ¹⁹Kots'í bits'ádaadehezlaahíi dała'áyúgo, hagot'éego its'í hileeh áídá'? ²⁰Áídá' kots'í ḥaqyú henláá ndi kots'íhíi dała'áhi. ²¹Álk'ehgo konaaahíi doo hagot'éego koganhíi, Doo hánesht'íi da, yilñiih da; la'íi kotsits'inhíi doo hagot'éego kokeehíi, Doo hánesht'íi da, yilñiih da. ²²Doo ágát'ée da, kots'í ḥaqyú henlááhíi doo nalwod da ngoln̄ihíi ákóne' itah nl̄ijo zhá kots'í gólij̄i; ²³Nohwits'í ḥaqyú henlááhíi la' dá'ich'ígo baa natsídaahikees ndi, áí la'ihíi

bitisgo nłt'éego bił da'ónltag; nohwits'í ɨ�ayú henláhíí doo hagot'éego nel'íjí bigonedzäq dahíí dayúwehyú nłt'éego bił da'ónltag. ²⁴Áídá' nohwits'í ɡayú henláhíí daadilkqohyú hit'íjgo alzaahíí doo bił da'ónltag da: áídá' Bik'ehgo'ihí'nań dawa dała' ɡadaayizníl, doo bił da'ónltag dahíí dabíí nłt'éego áyílsí: ²⁵Áík'ehgo nohwits'í ɡayú henláhíí doo iłk'edaadi'niih da doleeł; áídá' nłt'éego áadaalilzí doleełgo Bik'ehgo'ihí'nań dała'ázhi' ɡadaayizníl. ²⁶Áík'ehgo dała'á biniigonłt'éé lék'eyúgo dawa yił biniidaagonłt'éé; dagohíí dała'á daach'ídnlsí lék'eyúgo dawa yaa bił daagozhqó doleeł. ²⁷Áík'ehgo nohwíí itah Christ bits'í daanohlıjí, ɬa'íí dała'á daanohtjigee ɡayú henláhíí daanohlıjí. ²⁸Bik'ehgo'ihí'nań díí k'ehgo ínashood daanliiníí bitahyú nyiinínil lék'e, dantségee bindaal'aá daanlijigo, nakigeehíí binkááyú yádaalти'go, taagigeehíí iłch'ígó'aahgo, iké'geehíí godiyıhgo áná'ol'iłjgo, ná'ilziihgo, ich'oniigo, nant'án daanlijigo, ɬa'íí Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yádaalти'go. ²⁹Ya' dawa Bik'ehgo'ihí'nań bindaal'aá daanlijí née? Ya' dawa binkááyú yádaalти' née? Ya' dawa iłch'ígó'aahíí daanlijí née? Ya' dawa godiyıhgo ánáda'ol'iłj née? ³⁰Ya' dawa nná'daahilziihgo baa godet'aq née? Ya' dawa Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yádaalти' née? Ya' dawa nt'é niigo anjíshíí yaa nanádaagolní'go baa godet'aq née? ³¹Áídá' Holy Spirit bits'ádí' kaa hi'né'íí itisgo at'éehíí zhá hádaah'tíj le': áídí' dííńko itisgo ágot'éhi nohwilič ch'ínah ágoshkéh.

13 ¹Nnee daanliiníí nłt'éego yádaalти'íí ɬa'íí Bik'ehgo'ihí'nań binal'aá yaaká'yú daagolnínihíí biyati' bee yashti'sha' ndi, shił'ijoóníí da'ádijhyúgo besh dilwoshé áhiłts'agíí, dagohíí besh be'idot'ałé líidiildiļgo áhiłts'agíí k'ehgo ánsht'ee. ²Bik'ehgo'ihí'nań shinkááyú yaaltı'íí shaa godet'aqshá' ndi, nt'é doo bígózí da n'íí dawa bígonsishá' ndi, dawa shił ígózishá' ndi, ɬa'íí shi'odla'íí bee dzil láshí godihi'niil lék'e ndi, shił'ijoóníí da'ádijhyúgo shíí doo nt'é nshlıjí da. ³Dawa shíyééhíí tédaat'iyéhíí baa hishníílsħa' ndi, ɬa'íí shidi'didlidgo baa ídinsht'aq lék'e ndi, shił'ijoóníí da'ádijhyúgo shíí doo nt'é bee hisht'íj da. ⁴Koł ijóóníí nyéé lék'e ndi nízaadzhí' bidag ách'ít'éé, ɬa'íí koł goch'oba'; ɬa' bíyééhíí doo ídáhách'ít'íj da; doo ída'ch'odlií da, doo ích'ídilqah da, ⁵Koł ijóóníí doo nchq'go ách'ít'íj da, doo dashízhá ch'inzi da, doo dágóshch'íj bágoch'iłchijih da, doo dénchq'ego baa nats'itsikees da; ⁶Doo nchq'go ágot'eehíí baa koł gozhqó da, áídá' da'anii ágot'eehíí zhá baa koł gozhqó; ⁷Dawa bidag ách'ít'éé, dawa ch'odlaq, nłt'éehíí dawa nch'ońí, dawa bich'íj dahch'ídnłdoh. ⁸Koł ijóóníí doo ádijh da: yuñáásyú ágone'íí baa nagolní' lék'e ndi bech'ígońah; Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózí dahíí bee yách'ilti' lék'e ndi bengowáh; bee koł ígóziníí bech'ígowáh. ⁹K'adíí ɬahzhí' zhá bidaagonlzí, hik'e yuñáásyú ágone'íí ɬahzhí' zhá baa nadaagohiilní'. ¹⁰Áídá' Bik'ehgo'ihí'nań ngonłchííhíí dawa ɬalzaagee, doo dayúweh ɬahzhí' zhá bidaagonlzí da doo, áídá' dawa nohwilič idaagozí doleeł. ¹¹Chagháshé nshlıjídá' chagháshé k'ehgo yashti' ni', chagháshé k'ehgo doo gonsáq dago natséskees ni': áídá' nnee siliíí

hik'e chagháshé k'ehgo ánsht'ee n'íí shits'á' bee yó'ogoyáá ni'. ¹²K'adyúgo kát'íné doo nzhqogo biyi' got'íj dahíí biyi' daadet'íjhíí k'a'at'éé, áídá' biká' ngonyáago daatinél'íjhíí k'ehgo nzhqogo got'íj doleel: k'adyúgo ɬahzhí' zhá bígonsí, áídá' biká' ngonyáago dawa bígonsí doleeł, dashíí shígózíjhíí k'ehgo. ¹³Áík'ehgo ki'odlą', hik'e nlt'éehíí nch'oholíjhíí, la'íí koł ijoóníí biłgo, díí taagihíí begoz'aą; ndi koł ijoóníí itisgo at'éé.

14 ¹Ił ijoóníí be'áadaanoht'eeego biká hádaah'tíj, la'íí Holy Spirit bits'á'dí kaa hi'néíí hádaah'tíj, ndi Bik'ehgo'ihí'nań nohwinkááyú yalti'íí itisgo hádaah'tíj. ²Hadíí Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yałti'íí doo nnée yich'í' yałti' da, ndi Bik'ehgo'ihí'nań zhá yich'í' yałti': nnée doo la' yígólsı́ dago; áídá' doo bígózí dahíí biyi'siziiníí yee yaa yałti'. ³Áídá' hadíí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yałti'íí nnée yich'í' yałti', nnée bi'odlą' nłdzilgo áile' doleelgo, la'íí yidag yałti'go, la'íí yił goylshqógo ánádaahidle'go. ⁴Hadíí yati' doo bígózí dahíí yee yałti'íí dabíí bi'odlą' nłdzilgo áile', áídá' Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yałti'íí ínashood ha'ánálséhíí bi'odlą' nłdzilgo ádaile'. ⁵Daanohwigha Holy Spirit nohwinkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yałti'go hádaanoht'íj, ndi Bik'ehgo'ihí'nań nohwinkááyú yałti'íí itisgo nohwá hásht'íj: hadíí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yałti'íí hadíí yati' doo bígózí dahíí nt'é niigo anííhíí yaa nanágolni'yúgo zhá nlt'éé, ínashood ha'ánálséhíí bi'odlą' nłdzilgo áile' doleelhíí bighä. ⁶Shik'íyú, Holy Spirit shinkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yałtigo nohwaa nýááyúgo, doo nt'é bígonolsı́j at'éé da, Bik'ehgo'ihí'nań shił ch'í'nah áyíílaahíí nohwil ch'í'nah ádaashle'yúgo zhá, dagohíí bígonsı́híí nohwil nagoshní'yúgo zhá, dagohíí Bik'ehgo'ihí'nań shinkááyú yałti'yúgo zhá, dagohíí nohwil ch'ígonsh'aahyúgo zhá. ⁷Be'idaadot'álé, áí tsjsöltä la'íí béshts'qoséta, doo daahinää da ndi áñííhíí dits'ag, áídá' doo áígee aníí dayúgo, hagot'éégo nt'é idot'áléhíí bídaagoch'iłsı́? ⁸La'íí silááda bibéshdilwoshé doo áígee aníí dayúgo, hadííshä' nagonłkaadhíí bighä ilch'í'íidle'? ⁹Nohwihií ágáadaanoht'ee, yati' doo bígózí dahíí bee yádaalти'yúgo, hagot'éégo nt'é daadohníihíí yádaagolsı́ doleel: Daazhógo da'ilijzhí' yádaalти'. ¹⁰Ni'gosdzáń biká' yati' iłtah at'éégo doo áłch'ídé da shä' ndi, dawa bígózijo yádaalти'. ¹¹Áík'ehgo yati' doo bígonsí dayúgo, nnée áñííhíí nnée ɬahgo hadaaazt'i'híí k'ehgo bich'í' ánsht'ee doleel, la'íí da'áík'ehgo shich'í' at'éé doleel. ¹²Áík'ehgo nohwíí Holy Spirit bits'á'dí kaa hi'néíí dázhó hádaah'tíj, ínashood ha'ánálséhíí bi'odlą' nłdzilgo ádaile'íí itisgo hádaah'tíj, áík'ehgo bee nada'ohsiid. ¹³Áík'ehgo hadíí Holy Spirit binkááyú yati' doo bígózí dahíí yee yałti' lék'eyúgo, nt'é niigo anííhíí yaa nanágolni'híí bighä okąąh le'. ¹⁴Yati' doo bígózí dahíí bee oshkääh lék'eyúgo, shiyi'siziiníí okąąh ndi nt'é dishníiigo ádishníihíí doo bígonsí dago, doo shiini' bee oshkääh da. ¹⁵Hagolá ashne' áídá'? Shiyi'siziiníí bee oshkääh, la'íí bígonsıgo oshkääh alđó'; shiyi'siziiníí bee idish'aał, la'íí bígonsıgo alđó' idish'aał. ¹⁶Dagohíí niyi'siziiníí zhá bee Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihénázjíyúgo, nnée Christ doo hwahá nlt'éégo yígólsı́jid

dahíí onkäqahgo ánniihíí doo yígólsí dadá', hagot'éego, Da'anii doleełgo at'éé, nii doleeł? ¹⁷ Nít'éego ihénízigo onkäqah ndi nidits'agíí doo bich'odaasíní' da. ¹⁸ Daanohwigha nohwitisgo Holy Spirit shinkááyú yati' doo bígozí dahíí yee yałti'go Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihénsi: ¹⁹ Ágát'éé ndi ínashood ha'ánálséhgee goneznán doo náholtag dayú yati' doo bígozí dahíí bee yashti'shá' ndi, yati' ashdla' yídagołsiníí nnée la' bee bił ch'ígonsh'aahíí bighá bee yashti'íí itisgo shíł nít'éé. ²⁰ Shik'íiyú, nohwíl ídaagozí zhinéego doo chagháshé k'ehgo zhá be'ádaanoht'ee da le': áídá' ncho'íí zhinéego mé'híí k'ehgo be'ádaanoht'ee, nohwíl ídaagozí zhinéego nnée báyáń daasilijíhíí k'ehgo be'ádaanoht'ee le'. ²¹ Bik'ehgo'ihí'nań yegos'aaníí biyi' gáñíigo bek'e'eshchíí, Nnee biyatí' láhgo at'éhi, la'íí nnée nanidí'íí biyati' bee díí nnéehíí bich'íí yashti' doo; ágát'éé ndi doo daashidits'ag da doleeł, nii, nohweBik'ehn. ²² Áík'ehgo Holy Spirit binkááyú yati' doo bígozí dahíí godiyíhgo be'ígóziníí át'éé, áí da'odlaaníí doo bá alzaa da, áídá' doo da'odlaq dahíí bá alzaa: ndi Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yati'íí doo da'odlaq dahíí doo bá alzaa da, áídá' da'odlaaníí bá alzaa. ²³ Áík'ehgo ínashood dawa líla'adzaadá' dawa yati' doo bígozí dahíí yee yádaalти' lék'eyúgo, la'íí nnée la' Christ doo hwahá nít'éego yídagołsíjíd dahíí, dagohíí doo da'odlaq dahíí hah'ákaiyúgo, Nohwiini' ádaadíh, daanohwiłníi doleeł go'íí. ²⁴ Áídá' dawa Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yádaalти' lék'eyúgo, la' nnée doo odlaq dahíí, dagohíí Christ doo hwahá nít'éego yígólsíjíd dahíí hah'ayááyúgo, binchó'íí bił ch'ínah áile', la'íí yá'iti'íí yidezts'qahíí bighá idinél'íí doo: ²⁵ Áík'ehgo bijíí biyi' nainl'i' níí ch'ínah áyíilaago, Bik'ehgo'ihí'nań yich'íí hishzhiizhgo yokäqah doleeł, Da'anii Bik'ehgo'ihí'nań nohwíl nlíí lá, níigo. ²⁶ Hagolá ádaahne' áídá', shik'íiyú. líla'ánáht'íihgee daanohtíjgee la' ido'aał, la' ilch'ígó'aał, la' Holy Spirit binkááyú yati' doo bígozí dahíí yee yałti', la' bił ch'ínah ágólzigo yaa nagolní', la' yati' doo bígozí dahíí nt'é níigo anílhíí yaa nanágolní'. Áí dawa ínashood níldzilgo nazíj doleelhíí bighá ánádaah'tíjíl le'. ²⁷ Nnee la' yati' doo bígozí dahíí yee yádaalти' lék'eyúgo, naki dagohíí taalt'éego zhá begoz'qá, áí bitisgo dah, dáliké'go yádaalти' le'; la'íí nt'é níigo anílhíí dała'á yaa nanágolní' le'. ²⁸ Áídá' nt'é níigo aníihíí yaa nanágolní'íí doo hak'i dayúgo, doo yádaalти' dago nít'éé, ha'ánázéh yune', ích'í' yádaalти'go zhá, la'íí Bik'ehgo'ihí'nań yich'íí yádaalти'go nít'éé. ²⁹ Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yádaalти'íí naki dagohíí taalt'éego yádaalти' le', la'ihíí nt'é daaniigo yádaalти'íí yaa natsídaakees le'. ³⁰ La' itah dahsdaahíí nt'ehéta Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' bił ch'ínah alzaayúgo, dantsé yałti'íí dant'éheego at'éé le'. ³¹ Áík'ehgo daanohwigha Bik'ehgo'ihí'nań nohwinkááyú yałti'íí nohwá bił ch'íotqa, dáliké'go, daanohwigha bidaagonoł'aah doleełgo, la'íí daanohwigha nohwíl daagoyiłshóq doleełgo. ³² Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú yádaalти'íí ídaa daagodzäqo dábik'eh. ³³ Godikishíí doo Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' hi at'éé da, áídá' nkegohen'ááníí zhá, Bik'ehgo'ihí'nań bá hadaadeszaahíí, ínashood daanliiníí, ha'ánálséhgee ágágot'ee. ³⁴ Ha'ánázéh yune' isdzáné

dant'éheego ádaat'ee le': doo ákóne' yádaałti' dago bágoz'qą; da'dits'ago bágoz'qą, begoz'aaníi ałdó' ánííhíi k'ehgo. ³⁵Dant'éhéta yídaagol'aah hádaat'íiyúgo yil' nadaanqeehíi gowqayú nayídaadiłkid le': isdzáné ha'ánázéh yune' yádaałti'yúgo bik'e ídaayágosj. ³⁶Ya' ádishníihíi doo nohwíl dábik'eh da née? Ya' Bik'ehgo'ihí'nań biyati'íi nohwits'q'ád' begodeyaahi daanoħsi née? Dagohíi dánōhwízhá nohwaa hi'né'i daanoħsi née? ³⁷Nnee la' Bik'ehgo'ihí'nań shinkáayú yałti', dagohíi Holy Spirit be'ánsht'ee nzijyúgo, nohwich'íi k'e'eshchiihíi nohwe Bik'ehní yegos'ánihi at'ééhíi yígólsı doleel. ³⁸La' nnee díi doo yígólsı hár'íi dahíi, dayúwehégo doo yígólsı da le'. ³⁹Álk'ehgo shik'íiyú, Blk'ehgo'ihí'nań nohwinkáayú yałti'íi dázhó hádaah'tíi, la'íi Holy Spirit nohwinkáayú yati' doo bígozı dahíi bee yałti'íi dah doo daabiłdohnii da. ⁴⁰Ha'ánázéh yune' doo godikish dago la'íi ilch'ídaagodinołsigo goz'aaníi k'ehgo ánádaah'tíi le'.

15 ¹K'adíi shik'íiyú, yati' baa gozhóni nohwich'íi baa nagosisnji' n'íi nohwíl ch'ínah ánánáshdle'; áí nágodoh'qą n'íi, áí bee ndaasoziji;

²Da'áí bee hasdánohwidi'ñiił, baa nohwíl nagosisnji' n'íi bínáadaalñiihgo daahonohtaq'yúgo; doo ágádaanoht'ee dayúgo doo da'anıigo da'osohdlaqd da.

³Yati' shaa hi'né'íi itisgo at'éhi nohwaa daasiné' ni', gónoħwiłdéniiidgo, Christ nohwinchó'híi bighä daztsaq, Bik'ehgo'ihí'nań biyati' bek'e'eshchiiníi k'ehgo;

⁴Áídí' lehiilti, taagi hileehíi biji naadiidzaa, Bik'ehgo'ihí'nań biyati' bek'e'eshchiiníi k'ehgo. ⁵Áídí' Céphas bo'íi lék'e, áídí' binal'a'á nakits'ádahíi ałdó' daabo'íi lék'e: ⁶Áí bikédi'go nohwik'isyú, inashood daanlıñihíi, ashda' gonenadín bitisyú dała' daabo'íi lék'e; áí dásozħaq dawa díi jíi t'ah daahinħaa, áídá' la' **da'iħhaazh.** ⁷Áí bikédi'go James bo'íi lék'e; áídí' nadaal'a'á dawa ałdó'. ⁸Da'iké'yú shíi ałdó' hiłtsaq ni', doo gonsħleeh dagee gosilíħħi k'ehgo. ⁹Nadaal'a'á dawago shíi doo bił' ótag dahíi nshħi, nal'a'híi k'ehgo doo shido'jíi bik'eh da, Bik'ehgo'ihí'nań daayokqäħgo ha'ánáséħħi góyéego bich'íi nagosh'áá lék'ehíi bighä. ¹⁰Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íi bee ánsht'eeħħi k'ehgo ánsht'ee: biłgoch'oba'íi bee shaa godet'aaníi doo daazħógo shainé' da; áídá' da'des'a'íi dawa bitisgo nyeeego nasízíid: áídá' doo shíi ásht'íi da, Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íi shił nliiníi át'íi. ¹¹Agát'eeé ndi shíi dagohíi la' da'des'a'íi nohwich'íi yádaałti' ndi, díi k'ehgo yádaahili'go da'osohdlaqd.

¹²Christ daztsaqdí' naadiidzaago baa na'goñi'dá', hagot'éégo nohwitahyú la', nanezna'íi doo naadikáh da, daadohnii? ¹³Nanezna'íi doo naadikáh dayúgo Christ doo naadiidzaa da: ¹⁴La'íi Christ doo naadiidzaa dayúgo, nohwíl nadasagħoħiñi'íi doo ilíi da silij, la'íi nohw'i odla'íi ałdó' doo nt'é da silij.

¹⁵Nanezna'íi doo naadikáh dayúgo Bik'ehgo'ihí'nań doo Christ naadiidzaago áyílaa da, álk'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań baa keda'ilchoogo nohwígózி, Bik'ehgo'ihí'nań Christ naadiidzaago áyílaa, daan'ñiihíi bighä. ¹⁶Nanezna'íi doo naadikáh da lék'eyúgo, Christ ałdó' doo naadiidzaa da: ¹⁷La'íi Christ doo naadiidzaa dayúgo, nohw'i odla' doo ilíi da; álk'ehgo nohwinchó'híi t'ah biy' nahkai. ¹⁸Álk'ehgo Christ bił' dała'á daanlıjgo **da'iħhaazħií ałdó' ch'a'ondéeh.**

19 Dadíí ni'gosdzáán biká'gee daahin'naago zhá Christ bee nlt'éego ágot'eehíí ndaahóndliiyúgo, néé nnée dawa bitisgo dénohwaagoch'oba'é. 20 Áídá' da'anii Christ daztsaqdí" naadiidzaa, **da'iłhoshíí** bitahdí' dantsé naadiidzahí nljí. 21 Áík'ehgo nnée dała'a biláhyú da'itsaahi bengonyááhíí k'ehgo nnée dała'a biláhyú namezna' n'íí naadikáh doo. 22 Adam bits'q'dí' nnée dawa nanne'híí k'ehgo Christ bił dała'a daanliníí dawa nadaahi'naa doleel. 23 Áídá' nnée dała'a daantíigee naahikáh doleel, Christ dantsé naadiidzaahíí nljí; áí bikédí'go Christ daabiyééhíí aldó' naadikáh, dabíí nádzáágo. 24 Nadaant'aahíí dawa, la'íí yedaabik'ehgo binawod daagolíí n'íí dawa Christ da'ilíí yiłchiihíí bikédí'go, ání bilatł'áhgee begoz'aq n'íí biTaa, Bik'ehgo'ihí'naán, yainádi'aahdá' goldohíí bengodogaal. 25 Christ be'ina'íí dawa bikełt'ááh nni'nilzhí' yebik'eh doleehi at'éé. 26 Da'iké'yú be'ina' da'ilíí yiłchiihíí áí da'itsaahi.

27 Bik'ehgo'ihí'naán dawahá Christ bikełt'ááhzhí' nyinnil. Áídá', Dawahá bikełt'ááhzhí' nni'nil, niidá' hadíí bikełt'ááh dawahá nyinnilíí doo itah nljí dahíí nlt'éego bígózí. 28 Dawahá biyahzhí' alzaadá', Bik'ehgo'ihí'naán dawahá biYe' biyahzhí' áyílala n'íí biYe' aldó' dabíí biyahzhí' ádedlaa, áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'naán dawahá yebik'eh doleel. 29 Doo ágát'ée dayúgo, daztsáni bá baptize ádaabi' — dilne'íí nt'é bighá ádaat'íí? Nanezna'íí doo naadikáh dadá' nt'éshá' bighá bá baptize ádaabi'dilne'? 30 La'íí nt'éshá' bighá dawa jíí da'o'aałgee négodzidíí bidahzhí' nasiidzíí? 31 Shik'íiyú, Christ Jesus biláhyú nohwee shíł gozhóqhíí bighá gánohwiłdishnii, Dawa jíí da'itsaahíí bee shichí'go goz'aq. 32 Nnée ni'gosdzáán biká' zhineehíí yádaalти'híí k'ehgo yashti'go gádishnii, Dzilka'yú bégódzidi daagolíííí Ephesusgee bił nadaagonshkaad lék'eyúgo, nt'é bee hisht'íí, nanezna'íí doo naadikáh dadá'? La' gádaanii, Haląq da'idaq le', da'idląq le': hiskákah dahiiitsahíí bighá. 33 Nohwichí' nadoch'aa hela'; nnée daancho'ihíí bił nach'ikaiyúgo nlt'éego ách'ít'éehíí yiłchqoh. 34 Ch'ínádaanohdziid, nlt'éego ihi'naahíí baa nánohkáh, ncho'go ánádaahne' hela'; nohwitahyú la' Bik'ehgo'ihí'naán doo yídaagołsí da: bik'ee ídaayádaanohdzí doleełhíí bighá ádaanohwiłdishnii. 35 Áídá' nnée la' na'ídaadiłkid, Hagot'éego nanezna' n'íí naadikáh? Bits'í hago'at'éhi yee naadikáh doleel? daaniigo. 36 Ni, nnée doo gonyáni, nt'éhéta k'edíílaahíí ntsé datsaahíí k'ehgo alne'yúgo zhá hajéeh: 37 Hant'é hajéédíí doo áí ga'at'éhi k'edíílaa da, k'edilzíí zhá k'edíílaa, t'oh naghái dagohíí lahgo at'éhihií shí: 38 Hant'é hajéédíí Bik'ehgo'ihí'naán dabíí hát'íiyú áile', áík'ehgo k'edilzíí dała'a n'áago hajéédgo iłtah at'éego anoligo áile'. 39 Its'í doo dawa ɬeł't'ee da: la' nnée bits'í, la'íí dawahá nadaakaihíí, la'íí lóğ, la'íí dló' aldó'. 40 Its'í la' yaaká'yú daagolíí, la'ihíí ni'gosdzáán biká' daagolíí: yaaká'yúhíí be'ízisgo at'éhi doo ni'gosdzáán biká'yúhíí be'ízisgo at'éhi ɬeł't'ee da. 41 Ya'áí dásahngo bits'q'dindláád, t'le'gona'áí dásahngo aldó' bits'q'dindláád, ts'ılıqosé dásahngo bits'q'dindláád; ts'ılıqosé dała'a n'áago lahgo at'éego bits'q'dindláád.

42 Nanezna' n'íí naadikáhíí aldó' ágát'éé. Its'í k'edilzíí k'ehgo ɬehi'né'íí hichqoh, its'í lahgo at'éhi yee naadikáh, doo daahichqohi da. 43 Its'í doo ilíigo

łehi'né' n'íí ízisgo at'éego nádidáhgo alne': doo nalwodgo łehi'né' n'íí binawod golíigo nádidáhgo alne'. ⁴⁴Dá ni'gosdzání biká'gee kots'ihihí łehi'né' n'íí yaaká'dí'go kots'ihihí bee nách'ídidiáh. Kots'í ni'gosdzání biká'gee golíí, ła'íí yaaká'dí'go kots'í gólijíí. ⁴⁵Gáníigo bek'e'eshchijí, Dantsé nnée alzaahíí Adam holzéhi hinaa silijí; Adam iké'yúhíí spirit be'ihi'naahíí silijí. ⁴⁶Áídá' its'í yaaká'dí' gólijíí doo ntsé begonyáá da, ndi its'í ni'gosdzání biká' gólijíí ntsé begonyáá, áníita its'í yaaká'dí' gólijíí begonyáá. ⁴⁷Dantsé nnée alzaahíí ni'gosdzání bits'ádí' nlíjí, leephee bee alzaa: iké'gee nnéehíí yaaká'dí' nyáá, ání nohweBik'ehní nlíjí. ⁴⁸Ni'gosdzání biká' nnée leephee be'ádaaszaahíí, dantsé nnée leephee be'alzaahíí k'ehgo áadaat'ee: ła'íí yaaká'yú daagolíínií, nnée yaaká'dí' nyááhíí k'ehgo áadaat'ee. ⁴⁹Nnée leephee be'alzaahíí k'a'ádaandlijígo daagosiidlíjhíí k'ehgo yaaká'dí' nnée aldó' k'a'ádaandlijí doleeł. ⁵⁰Shik'íiyú, díí nohwíl nagoshníí, nnée daanliiníí bits'í hik'e dił biłgo Bik'ehgo'ihi'naán bilałtl'áhgee daanliiníí doo itah daaleeh da; its'í nanne' doleełíi ihí'naa doo ngonel'qá dahíí doo býéé daaleeh at'éé da. ⁵¹Isaq, doo bígözí da n'íí nohwíl ch'ínah ashłé'; doo daanohwigha da'iilwosh da doleeł, áídá' łaahgo áadaant'eego ánohwí'lilne' doleeł, ⁵²Dagoshchíí, ch'inesk'ołíí k'ehgo, iké'yú bésħdilwoshé ánniidgee: bésħdilwoshé áñíí doleeł, ła'íí nanezna' n'íí its'í doo hichqohíí bee naadikáhgo áadolniíł, ła'íí néé łaahgo áadaant'eego ánohwí'lilne' doleeł. ⁵³Díí its'í hichqohíí its'í áñíidéhi doo hichqoh dahíí ik'eyidleeh doleeł, ła'íí díí its'í datsaahíí its'í áñíidéhi doo datsaah dahíí ik'eyidleeh doleeł. ⁵⁴Áík'ehgo díí its'í hichqohíí doo hichqoh dahíí ik'eyiidlaago, ła'íí díí its'í datsaahíí doo datsaah dahíí ik'eyiidlaago, gáníigo bek'e'eshchiiníí begolne' doleeł, Da'itsaah n'íí baa goneznaago doo nt'é da silijí. ⁵⁵Da'itsaahíí nílini, ninawod bee nohwigháq n'íí hayú begoz'qá? Da'itsaahíí nílini, gonhneé n'íí hayú goz'qá? ⁵⁶Nohwinchó'híí bighä da'itsaahíí nalwod; ła'íí begoz'aaníí biláhyú nchq'íí nalwod. ⁵⁷Áídá' Bik'ehgo'ihi'naán ba'ihégosí, ání nohweBik'ehní Jesus Christ biláhyú da'itsaahíí baa daagonlnééhgo ánohwile'. ⁵⁸Áí bighä, shik'íiyú, shił daanohshóni, nłdzilgo nasozijí, doo bits'á' daadiho'náhgo da, da'ákozháh láágo nohweBik'ehní bá nada'ohsiid, nohweBik'ehní biláhyú bá nada'ohsiidíí doo da'ilínéhi at'éé dago bídaagonołsíjhíí bighä.

16

¹K'adíí nnée Bik'ehgo'ihi'naán báhadaadeszaahíí zhaali bá
ndaahohñiíí bee nohwich'í yashti': Galatiayú ínashood
ha'ánálséhíí gábildishnii n'íí k'ehgo nohwíí aldó' ágádaahne'. ²Godilziníí
bijíí dábik'ehní dała'á nohtíjígee Bik'ehgo'ihi'naán danelt'eego bee
nohwich'ozní'híí k'ehgo zhaali ła' k'iżhíjí' ndaahohñiíłgo iłch'íj' ndaahohñiíł,
áík'ehgo níyáágee doo zhaali ndaahohñiíł da doleeł. ³Áík'ehgo akú
níyáágo nnée ła' nzhqo daadohnííhíí naaltsoos baa daanohniíł, áí zhaali
baa daasoné'íí Jerusalemyú daidiiné'híí bighä akú daadish'aał. ⁴Shíí
aldó' akú disháh dábik'ehyúgo, akú bił dishkah. ⁵Macedóniayú ch'íñsháh
shíj: Macedóniayú ch'íñyáágo nohwaa deshaał. ⁶Akú dét'ihézhí' nohwíl
nahashtá shíj, dagohíí da'akú sheehai shíj, áík'ehgo dahayú dahnáádishdáhyú

bee shich'odaahñii doleeł. ⁷Akú ch'íñsháhgo doo dét'ihézhí' nohwistséeh hásht'íí da, áídá' nohweBik'ehní hátiíyúgo nohwił nahashtá hásht'íí.

⁸Pentecost bengonyázhí' Éphesusgee siidáa doo. ⁹Nl'éego na'isiidíi dahot'ehé bee shá ch'íntaqá, la'íí shich'í' nadaagonłkaadíi láqá. ¹⁰**Timótheus** nohwaa nyáago doo neldzidgo ádaanołsi da le': nohweBik'ehní binasdziidíi nayik'íziid, shíí na'isiidhíi k'ehgo. ¹¹Doo hadíi da'ílinégo baa natsekees da le': áídá' bich'odaahñiiigo bił gozhóqgo shich'í' dowáh: bíi hik'e shik'isyú la' ałdó' shaa hikáhíi nhoshlíi. ¹²Nohwik'isn Apollos holzéhi, nohwik'isyú la' biłgo nohwaa hikáh dázhó hásht'íí ndi k'adyúgo doo digháh hát'íí da; ndi bá ch'igót'i' gozlíigo nohwich'í' digháh ndi at'éé. ¹³Daadeh'íí, nohwi'odla'íí bee nłdzilgo nasozíi, báyáń k'ehgo ádaanoht'ee, nadaałwodgo nadasozíi le'. ¹⁴Dawa ánádaah'tíílii kił daanohjqogo ánádaah'tííl le'. ¹⁵Shik'íiyú, Stéphanas bigowá dágóz'aą nt'éego Akéyagee dantsé da'osdląqđgo bidaagonołsi, la'íí ínashood daanliiní yinádaadéz'íigo yaa ádaadest'aą, ¹⁶Nqee ágádaat'eehíi hik'e nohwich'odaaniihíi, la'íí Bik'ehgo'ihí'nań bánada'iziidíi dawa daadohts'ago nánohwoshkqäh. ¹⁷Stéphanas hik'e Fortunátas la'íí Akéyas hikaihíi baa shił gozhóq: nohwíi doo nohkáh dagee áí hikai. ¹⁸Shiyi'siziiníí hanáyołgo ádaashiila, la'íí nohwíi ałdó' ágádaanohwislala: nqee ágádaat'eehíi daadinołsigo ba'ihédaanohsj. ¹⁹Asiagee ínashood ha'ánálséhíi dawa, Gozhóq, daanohwiłnii. Áquila hik'e Priscilla la'íí bigowá yune' ha'ánálséhíi ałdó' dawa nohweBik'ehní binkááyú, Gozhóq, daanohwiłnii.

²⁰Christ biláhyú nohwik'íiyú daanliiníí dawa, Gozhóq, daanohwiłnii. Daagodinołsigo daałohts'os le'. ²¹Shíí, Paul, Gozhóq, nohwiłdishñiihíi dashíi shigan bee k'eshiłchíi. ²²Nqee la' doo Jesus Christ nohweBik'ehní bił nzhqoł dayúgo, bił ch'igodíni at'éé. NohweBik'ehní nánídáh. ²³Jesus Christ nohweBik'ehní biłgoch'oba'íí bee nohwił goz'aą le'. ²⁴Christ Jesus binkááyú shił ijóóníí bee nohwich'í' goz'aą le'. Doleełgo at'éé.